

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 2.00
Kanadoje 2.50
Pusmetį:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75
Apskeltimų kainų klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ----- LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 33-34

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, AUGUST-RUGPIUČIO 23 D., 1944 M

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 6 centai.

METAI XXXIX

Kaune Vokiečiai Sušaudė 800 Lietuvos Partizanų

BE TO, NUŽUDĖ 4,000
VIETOS ŽYDŲ

Bet plėšikus ir žmogžudžius
paleido iš kalėjimų į laisvę

Karo Informacijų Biuras paduoda šurpių žinių apie vokiečių pasitraukimą iš Lietuvos. Tos žinios yra paimitos iš švedų laikraščio "Baltiska Nyheter." To laikraščio korespondentas praneša, kad pasitraukdami iš Kauno vokiečiai paleido į laisvę visus spekuliantus, plėšikus, žmogžudžius ir kitokius kriminalistus, bet Lietuvos patriotus, kurie stovėjo už nepriklausomos Lietuvos atstatymą, sušaudė.

Kauno kalėjime vokiečiai laikė 800 suimtų Lietuvos patriotų. Tai buvo daugiausia Lietuvos partizanai, kurie buvo susiorganizavę kovoti už nepriklausomą Lietuvą. Kadangi vokiečiai norėjo įtraukti juos savo armijon, o jie pasipriešino, tai įvyko ginkluotas susirėmimas, apie kurį jau pirmiau buvo rašyta. Lietuviai gynėsi nuo vokiečių iki išsibėgė amunicija. Tuomet vieni pabėgo, o kitus vokiečiai

Laivas "Stepo Dariaus" vardu

Office of War Information praneša, kad Panama City laivų dirbtuvė, Floridos valstijoje, dabar yra statomas Liberty tipo laivas, kuris bus pavadintas "Stepas Darius."

Šitą rekomendavo New Yorko lietuvių komitetas, kuris išpardavė už \$2,000-000 karo bonų. Valdžia tą rekomendaciją priėmė ir skelbia, kad Amerikos laivas nešios lietuvių didvyrio vardą.

Ryšium su tuo pranešimu, Karo Informacijų Biuras paduoda ir trumpą Dariaus biografiją. Esą, Darius gimė 1896 metais ir užaugo Jungtinėse Valstijose. Per pirmąjį pasaulinį karą jis tarnavo Amerikos aviacijoje kaip lakunas. 1920 metais jis išvyko į Lietuvą ir įstojo į armijos lakunų korpusą. 1927 metais sugrįžo Amerikon. Čia tapo skraidymo instruktorium ir pašto lakunu. Vėliau susidėjo su Stasiu Girėnu, surinko tarp Amerikos lietuvių \$88,000, įsitaikė orlaivį ir nutarė abudu be sustojimo nuskristi į Kauną. Jiedu išlėkė iš New Yorko 1933 metų liepos 7 d. ir perskrido Atlantą laimingai, bet netoli Lietuvos sienos buvo nušauti žemėn. Spėjama, kad juodu nušovė nacių sargai.

RUSAI PAĖMĖ JASUS

Žinios iš karo lauko sako, kad šia savaitę rusai tankiai paėmė Jūsų miestą Rumuniją. Kuomet vokiečiai muša rusus Latvijoje, tai rusai puolė vokiečius Rumunijoje.

suėmė ir laikė nelaisvėje iki liepos 9.

Anksti liepos 9 rytą vokiečiai išvarė iš Kauno tarp 3,000 ir 4,000 žydų ir visus už miesto sušaudė.

Tą pačią dieną popiet išvarė užmiestini 800 partizanų ir juos taip pat sušaudė. Kiti Lietuvos gyventojai, nusigandę besiantina nacių bolševikų, pradėję bėgti į vakarus, į Prūsų pusę, sako "Baltiska Nyheter" korespondentas. Bėglių esą šimtai tukstančių. Jų pilni visi vieškeliai ir kitokie keliai. Nusigandę žmonės bėga ir patys nežino kur.

Liepos 10 d. vokiečiai uždarė sieną pabėgėliams. Net tiems lietuviams, kurie buvo užsirašę darbams Vokietijoje, neleidią pereiti į Prūsų pusę.

Idomu, kad ir vokiečių neleidią iš Lietuvos į Prūsų. Kaip žinia, Hitlerio patvarkymu, į Lietuvą atgabenta ir apgyvendinta 30,000 "folksdeičų" (vokiečių). Nei vienas jų dabar negalėjo grįžti atgal į Vokietiją. Katrė jų bėgo slapta ir buvo sugauti, tie buvo paimti prie karo darbų ir dabar kasa apkasus vokiečių armijai.

Rusų "riksmo ofensyva" tuo tarpu Lietuvoje sustojo. Vokiečiai toliau nesitraukia, ir rusai toliau nepaeina. Vėliausios žinios net sako, kad rusai iš kaikiurių vietų Lietuvoje jau pasitraukę, vokiečiai savo kontraatakoms juos išmuše.

Matyt, Lietuvoje dabar eina atkaklios kovos. Musų žmonių nelaimė sunku ir įsivaizduoti. Jie nekencia vokiečių, ir nekencia bolševikų. Jie bėga nuo vieno, susiduria su kitais.

226,416 karo belaisvių Amerikoje

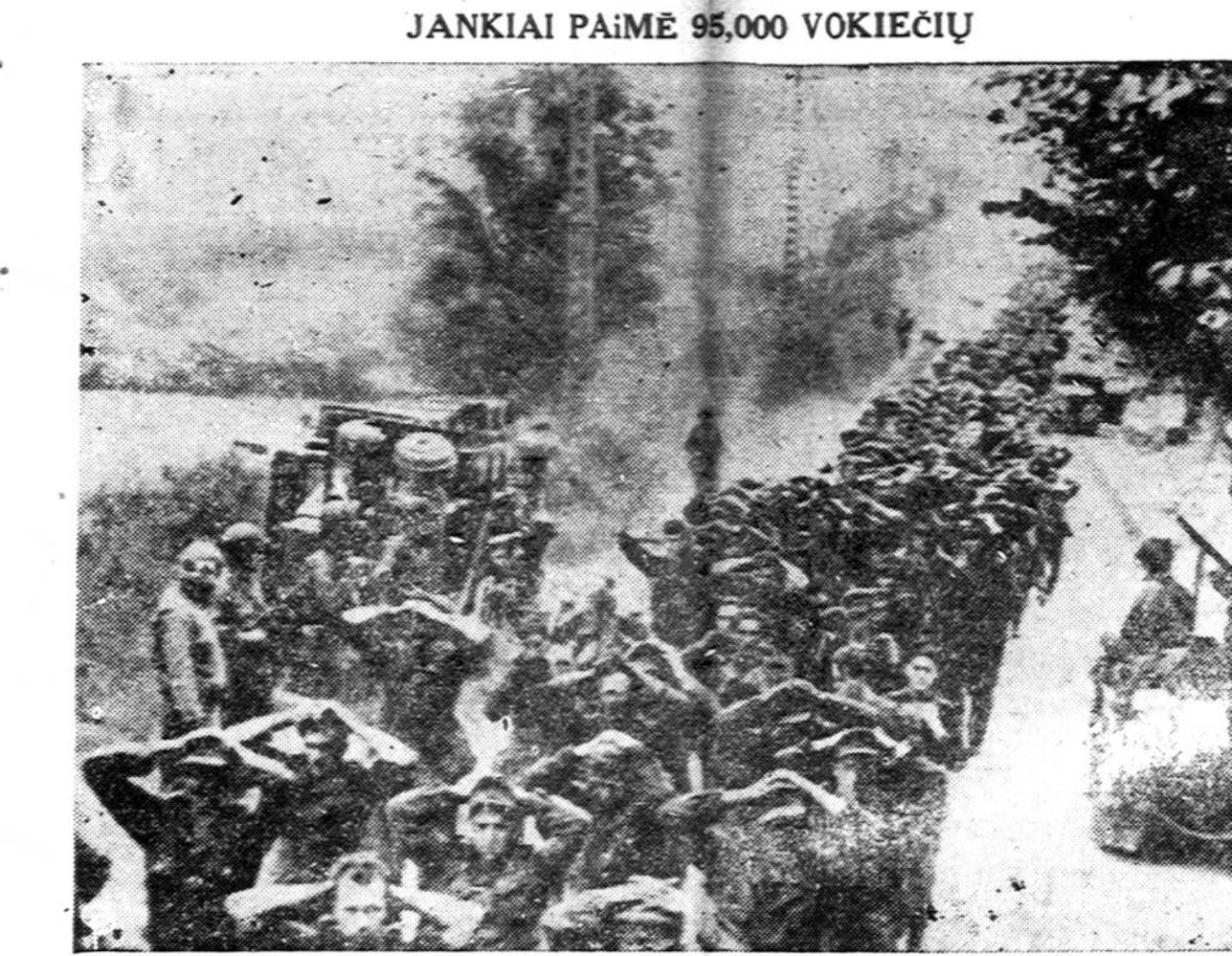
Karo Departamentas Washingtono paskelbė, kad alijantų ofensyva Italijoje ir Francuzijoje davė labai daug karo belaisvių, kurių šimtai tukstančių yra jau atvežti Amerikon.

Iki rugpiučio (Augusto) 1 dienos Amerikon buvo atvežta jau 226,416 karo belaisvių. Vien tik liepos mėnesį iš Francuzijos buvo atgabenta apie 30,000 suimtų nacių.

Karo belaisviai čia statomi prie visokių darbų, daugiausia giriose, prie miško pramonės.

DIDŽIAUSIS KVIEČIŲ DERLIUS

Agrikultūros Departamentas apskaičiavimu, kviečių šių metų busia prikulta apie 1-132,105 bušelių. Tai busias rekordinis derlius. Bet kornų busia mažiau negu pernai. Pereitais metais kornų buvo daugiau, kaip 3 bilionai bušelių, o šiais metais numatoma 2,929,117,000 bušelių.

Amerikos kariuomenė Francuzijoje į kelias dienas paėmė 95,000 vokiečių nelaisvėn. Si nuotrauka parodo, kaip iškeltom rankom jie varomi į uostą, kur juos paims Amerikos laivai.

Paryžius Išlaisvintas!

LATVIJOJ MASINIAI AREŠTAI IR ŽUDYMAI

Šiomis dienomis Švedija pasiekė 60 Latvijos pabėgėlių, kurie praneša, kad vokiečiai Latvijoje dabar urnu suiminėja žmones ir siunčia Vokietijon. Kurie priešinasi, tuos vietoje nušauna.

ESTIJOJ PASKELBTA VISUOTINA MOBILIZACIJA

OWI gautomis Washingtono žiniomis, Estijoje vokiečiai paskelbė visuotinę mobilizaciją. Vyrams įsakytą niekur iš namų neatsitolinti ir būti pasiruošusiais stoti prie fortifikacijų darbo.

Jauni Estijos vyrai išvien su naciais kovoja prieš rusus.

SKRAIDOMOS BOMBOS NEDUODA LONDONUI RAMYBĖS

Vokiečiai vis nesiliauja bombardavę Londoną skraidomomis bombomis. Jos sugriauja baisiai daug namų ir daug užmuša žmonių. Ir nėra kaip nuo jų apsisaugoti.

NUSIZUDĖ VOKIEČIŲ ADMIROLAS

Pietų Francuzijoje nusizudė vokiečių admirolas Siegfried Wieders, kuriam buvo pavesta saugoti Pietų Francuzijos pakraštį nuo Alijantų invazijos. Jis invazijos nesulaikė.

GUAMUI ATSIIMTI REIKĖJO 7,247 AUKŲ

Amerikos admirolas Nimitz praneša, kad Guamo salos iš japonų atsiėmimas Amerikai kainavo 7,247 karėivius, iš kurių 1,214 buvo užmušta. Užmuštu japonų buvo suskaičiuota 10,971.

SUKILĘ FRANCUZAI NUGALEJO VOKIEČIUS.

Jankių tankai šturmuoja
Vokietijos kryptim

Pradėjus alijantams supulti Paryžių, vokiečiai ėmė trauktis iš miesto, kad nepatektų į slastus. Francuzų požemio armijai tuomet buvo duotas įsakymas puliti priešą iš vidaus. Ir apie 50,000 ginkluotų francuzų perėitą subatą pradėjo atakuoti priešą. Kova tęsėsi 4 dienas. Pagaliau amerikiečiai pristatė Paryžiaus francuzams kanuolių. Francuzai pradėjo liuobti vokiečių garnizono punktus artilerijos ugnimi. Vokiečiai pradėjo bėgti, o amerikiečiai su kanadiečiais, kurie jau turėjo apsupę Paryžių, ėmė šaudyti bėgančius vokiečius iš visų pusių.

Šį utarninką Paryžius buvo jau išlaisvintas. Miesto gubernatorium paskelbtas francuzų generolas Joseph Pierre Koenig, kuris vadovavo požemio armijai. Mieste suplesavo trispalvės vėliavos ir pasigirdo Marselietės aidai. Išskentėjusi 4 metus ir 70 dienų nacių okupacijos, Francuzijos sostinė vėl tapo laisva.

Alijantai dabar stengiasi sunaikinti 7-tą vokiečių armiją, kuri priešinosi jų invazijai Normandijoje. Iš 400,000 jos karėivių beliko jau tik apie 90,000 nacių. Visi kiti jau krito arba nelaisvėn paimti.

Tuo tarpu motorizuotos amerikiečių kolonos, kurios supo Paryžių, dabar eina šturmu Vokietijos kryptimi. Rašant šią žinią, musiečiai buvo perėję jau daugiau, kaip pusę Francuzijos ir iki Vokietijos sienos jiems beliko tik 160 mylių. Gali but, kad netrukus bus paimtas ir Berlynas.

ANGLAI REIKALAUJA KERŠTO UŽ ROBOTUS

Vokiečiai griebėsi bombarduoti Angliją skraidomomis bombomis, kurios yra vadinamos "robotais," manydami, kad tuo būdu jie privers Angliją greičiau taikytis. Bet jie apsiriko. Anglijos žmonės dėl tų robotų baisiai įniršo ir reikalauja keršty už tai visokiais būdais. Už visus nuostolius Vokietijos gyventojai turi būti priversti atlyginti. Taikos sąlygos vokiečiams bus labai skaudžios ir sunkios.

Lenkijos dvi valdžios

Maskvos propagandininkai skelbia, kad rusų okupuotoj Lenkijoje susidariusi "lenkų tautos taryba" ir apsisiskelbusi kaip nuolatinė Lenkijos šeimnininkė. Ji jau paskelbusi įsakymą, kad visi Lenkijos vyrai stotų bolševikų armijon. Taigi aišku, kad šita "taryba" yra Maskvos padaras.

Tuo pačiu laiku Lenkijos telegramų agentūra PAT praneša, kad Varšuvoje susidariusi tikroji nepriklausomos Lenkijos vyriausybė. Ji valdanti dalį Varšuvos miesto, pačių lenkų pastangom paliuosuotą nuo vokiečių. Kovos tarp lenkų ir vokiečių Varšuvoje tebeinančios. Išlaisvinto miesto dalį eina jau 30 laikraščių. Lenkai turi užimę elektros stotį, kuri jau pradėjus veikti, nors nuolatos vokiečių apšaudoma.

Prie sudarytos Varšuvoje lenkų valdžios esan atvykęs ir londoniškas lenkų vyriausybės atstovas. Taigi išrodo, kad Lenkijoje dabar veikia dvi valdžios: viena pačių lenkų, o kita iš Maskvos atsiųsta.

Pirkit Karo Bondus ir Stampas. Kas savaitę įdėkit į juos nemažiau kaip dešimtą savo uždarbio dalį.

Lietuvių Komitetas Gauna Iš War Fund \$135,000!

ŠITA SUMA SKIRIAMA
TIK TRIM MĖNESIAM

Per metus lietuviai galėsia
gauti \$500,000 šelpimo
reikalams

Iš Washingtono atėjo labai linksma žinia lietuviams. Mums pranešama, kad American National War Fund, kurio pirmininku yra prezidentas Rooseveltas, paskyrė Bendram Lietuvos Salpos Komitetui \$135,000 Lietuvai šelpti.

Šita suma mums duoda tik spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiams. Jeigu per tą laikotarpį visi pinigai bus gerai suvartoti, tai toliau gausime daugiau.

Manoma, kad per metus Bendras Lietuvių Salpos Komitetas galės gauti iš American National War Fund pusę milijono dolerių!

Bendras Lietuvių Salpos Komitetas yra sudarytas iš visų buvusių "šelpimo fondų" ir Washingtono vyriausybės tik jį vieną pripažįsta. Kitokių lietuvių fondų Amerikoje dabar nėra.

Bendras Lietuvių Salpos Komitetas atstovauja visus Amerikos lietuvių, išskyrus komunistus. Komunistai norėjo kurti sau atskirą fondą, bet valdžia jiems nedaleidimo. Todėl jie dabar prisiliejo prie Rusijos Selpmo Fondo ir surinktas aukas atiduoda rusams, nors viešai skelbia, kad aukas renka "Lietuvos žmonėms."

Musiškis fondo komitetas angliškai vadinasi: United Lithuanian Relief Fund of America.

Dabar visose mūsų kolonijose yra steigiami Bendro Lietuvių Salpos Komiteto skyriai.

Tie skyriai aukų į Bendrą

DEL LIGOS "KELEIVIS" NEIŠĖJO

Pereitą savaitę "Keleivis" negalėjo išeiti, nes susirgo raidžių rinkėjas. Pirmadienio rytą ant mašinos buvo palikta nota: "Sergu, šiandien negaliu dirbti. Darykit ką norit."

Teko įieškoti kito žmogaus. Dabar "Keleivis" stato drg. J. Steponaitis, kuris atvažiavo iš New Yorko.

Atsiprašom savo skaitytojų, kad vieną savaitę negalėjome pristatyti laikraščio. Administracija.

VEL BOMBARDAVO JAPONIJĄ

Pereitą savaitę Amerikos B-29 superfortai vėl buvo nuskridę Japoniją bombarduoti. Japonų radijas vėliau paskelbė, kad 20 didžiųjų Amerikos bombanešių buvo atskridę iš Kinijos kelios formacijos ir mėtė bombas į Japonijos miestus. "Japonijos orlaiviai tuojau pakilo oran tamušti užpuolimą," sakė Tokijos radijas. Japonų radijas priduria, kad nuostoliai da nebuvę suskaityti.

14 Lietuvių Šalpos Fondo nerinks, tik užsimokės nuo kiekvieno savo nario po \$2 duoklių per metus. Skyriai dirbs tik American National War Fund'ui, kuris skiria dideles sumas pinigų Lietuvai šelpti.

Skyriai tačiau galės rinkti Lietuvos žmonėms drapanas. Drapanų rinkimo vaju su valdžios pritarimu, numatoma turėti šių metų lapkričio mėnesį. Platesnių paaiškinimų apie tai bus duota vėliau.

Jeį kas turi atliekamų ar surinktų drapanų pas save, tepalaiko jas iki lapkričio mėnesio, kuomet joms bus pasamdytas didelis sandėlis New Yorke.

Visais lietuvių šalpos reikalais, kaip organizacijos, taip ir atskiri asmenys, prašomi kreiptis į centro ofisą šiuo adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 19 West 44th St., New York City, N. Y.

Atmušė rusus nuo Rygos

Maskva prisipažįsta, kad Latvijoje rusams pradėjo nesisekti. Vokiečiai jau išmušė juos iš Tukumo, kuris gulė už 33 mylių nuo Rygos.

Rusai buvo pasiekę Baltijos jūrą ties Rusijos įlanka ir džiaugėsi atkirtę apie 200,000 vokiečių Latvijos šiaurėje ir Estijoje. Berlynas dabar skelbia, kad rusai atmušti jau ir nuo Baltijos jūros, ir kad vokiečių armijos susisiekimas sausžemiu vėl atsteigtas.

Prie Varšuvos rusai taipgi sulauktyti.

Pereitą savaitę buvo užvirsti smarki kova ties Virbalium. Čia, rodos, rusams pavyko pereiti per Prūsų sieną, bet toli jie nenuėjo.

SAKO, ATLEISTA 15,000 DARBININKŲ IŠ KARO DARBŲ

Karo Produkcijos Taryba skelbia, kad iki šių metų pabaigos karo pramonės darbams reikės dar 50,000 darbininkų. Tuo tarpu gi Darbo ir Pramonės Departamentas šią savaitę paskelbė, kad vien tik Massachusetts valstijoje per liepos mėnesį iš karo darbų atleista 15,300 žmonių, kurie negali rasti darbo nei civilinėje pramonėje.

SKATINAMA B-29 BOMBANEŠIŲ STATYBA

Amerikos Karo Departamentas įsakė sumažinti liberatorių, thunderboltų ir commandų tipo orlaivių gamybą, o jų vieton liepė padidinti B-29 ir B-32 superfortų gamybą. Šitos rusiškos bombanešiai gali labai toli lėkti ir gali rasti didelius nuostolius. Jie yra taikomi ypatingai Japonijai bombarduoti.

APZVALGA

BLUMAS TURĖJES PATS PASISTATYTI SAU KARTUVES?

Hitlerio budeliai pakorė Francuzijos socialistų vadą ir buvusį premjerą Leoną Blumą, pirma privertė jį pasistatyti sau kartuves.

Taip raportuoja iš Liubli-no Simonov, rusų armijos organo "Krasnaja Zvezda" korespondentas.

Tai yra pirmutinė žinia apie Leoną Blumą mirti. Visų pirma jį buvo suėmusi vichyninkų valdžia. Vėliau jį paėmė naciai ir išgabeno iš Francuzijos. Nuo to laiko nebuvo jokių aiškių žinių apie jo likimą, nors gandų buvo visokių.

Liubline naciai buvo įtaisę žydams žudyti "fabriką", ir kartu su kitais žydais jie tenai nužudė ir Blumą, kuris taipgi buvo žydų kilmės.

Simonovas rašo "Raudonajai Zvaigždei", kad toji žydams naikinti stovyklą Liubline buvusi pastatyta visa eilė "krematorių" ir kartuvų, prie kurių statybos buvęs priverstas dirbti ir Leonas Blumas.

Žinoma, bolševikų korespondentams daug tikėti negalima. Atsimenam, kaip jį spauda buvo "gražiai palaidojus" Ekaterina Breškovskaja. Kai socialrevoliucionieriai paskelbė, kad šita "revoliucijos močiutė" dingo be žinios ir todėl nesa abejonės, kad bolševikai bus ir ją nužudę kartu su kitais socialrevoliucionieriais, bolševikų spauda atšovė, kad tai esąs melas.

Ekaterina Breškovskaja mirusi Archangelsko mieste savo mirtimi ir to miesto sovietas "gražiai ją palaidojo". Vėliau betgi paaiškėjo, kad "gražiai palaidota" Breškovskaja yra išvykusi užsienin.

Galimas todėl daiktas, kad ir Blumas tebėra dar gyvas, nors Maskvos korespondentas jį "pakorė" nacių rankomis.

Liepos 6 d. iš Iruno (Ispanijoje) atėjusi žinia sakė, jog tenai esą manoma, kad senelis Blumas dabar randasi vidurinėj Vokietijoje, uždarytas kažkokioj pily.

Aiškių žinių gausime gal tik tai karui pasibaigus.

LENKAI ŠAUKIASI ANGLŲ PAGALBOS.

Generolas K. Sosnowskis, vyriausias lenkų armijos vadas, paskelbė Londono "Daily Telegraph" karštą atsisaukimą į anglų visuomenę ir valdžią, prašydamas ginklų ir kitokios paramos Lenkijos požemio armijai. Ta armija Varšuvoj paėmusi žymią miesto dalį ir išlaikiusi ją savo rankose ištisą savaitę, bet ilgiau laikyti negalėsianti, nes neturinti reikalingų ginklų ir amunicijos.

"Ar įsivaizduojat, kas bus, jeigu vokiečiai užims Varšuvą iš naujo?"—klausia gen. Sosnowskis. — "Ar įsivaizduojat, kad visi lenkai bus išžudyti?"

Lenkų kova Varšuvoje esanti labai sunki ir nelygi. Vokiečiai vartoja veliausias technikos ginklus: tankus, orlaivius, artileriją ir liepsnasvaidžius. Lenkai gi naudojami tik paprastais šautuvais, ir tų da neužtenka. Amunicija beveik išsibaigė. Padėtis rusti.

Gen. Sosnowskis lyg ir nusiskundžia, kad į tokią padėtį Lenkija yra patekusi Anglijos dėlei. Girdi, prieš 6 metus lenkai stengėsi ap-

galėti negalimybę. Remdami Anglijos garantijom, jie pasipriešino vokiečiams ir stojo į karą.

Kai Hitlerio "Blitzkrieg" Lenkijoje pasibaigė, lenkų tauta atsidurė baisioj padėty. Todėl, girdi, Anglija turėtų išiesti pagalbos ranką lenkams nors dabar, kai ji stengiasi išsilaisvinti.

Bet kaip Anglija galėtų lenkams pagelbėti, neturėdama su jais jokio susisie-kimo? Ginklų ir amunicijos lenkams galėtų duoti tikrai rusai. Tai kodėl jie neduoda?

Lenkų Telegrafo Agentūra (PAT) praneša:

"Požemio armija negali ilgai laikytis be paramos ir sustiprinimų. Trečią kovos dieną, kuomet rusų šarvučiai prisiartino prie Varšuvos ir pradėjo priemiesčio Pragos apsaudymą, padėtis pasidarė kritiška. Vokiečiai pradėjo deginti namus. Subotoj situacija pasidarė ypatingai rusti. Lenkai prašė, kad sovietų aviacija jiems padėtų gintis nuo vokiečių bombonesių. Bet pagalbos negauta..."

Negana to, kad rusai neduoda lenkams jokios pagalbos, bet Maskva da reikalauja, kad rezignuotų ir pats gen. Sosnovskis, kuris prašo ginklų Lenkijos požemio armijai.

Kokia gi čia talka, po plynių!

VIŠTOMS JUOKAS.

"Vilnies" L. Pruseika rašo:

"Keli mėnesiai atgal 'Keleivis' užtrubijo įvedas skyrių Lietuvių Socialistų Sąjungos. "Tas skyrius jau senai išnyko."

"Socializmas jiems vertas tik tiek, kiek pernykščių metų sniegas. O jau ta jų organizacija—tik vištoms ant juoko."

Jeigu vištoms mokėtų juoktis, tai gardžiausias joms juokas būtų ne iš socialistų, bet iš paties L. Pruseikos ir jo komunistų.

Pruseika buvo apskelbęs Bimbai vainą. Tuo tikslu jis suorganizavo Lietuvių Darbininkų Draugiją ir įsteigė laikraštį. Kelis metus jį drabstėsi purvais ir badė vieni kitus spygom.

Paskui Pruseika išsispaviedėjo Bimbos štabui, paskelbė laikraščiuose savo "atgailą už griekus" ir vėl sugrįžo dirbti komunistų partijai, vėl pradėjo garbinti Staliną.

Dabar Stalinas uždarė komunistų partiją ir liepė komunistams balsuoti už demokratius.

Ištikro, čia juokas ne tik tai vištoms, bet ir visam šiukšlynui.

PATARIA NEPIRKTI FARMŲ.

Federalinis agrikultūros departamentas paskelbė miestų gyventojams įspėjimą, kad nepirktų farmų. Viena, dabar farmų kainos yra per daug išskeltos; antra—žemės ukyje nepatyrę miestelėnai gali prakišt visas savo sutaupas. Po karo, kada sustos darbai, nupigs ir farmos ir jų produktai. Į blogą padėtį atsidurs ypač tie, kurių farmos nebus pilnai išmokėtos.

Tai sveikas įspėjimas. Ir pas lietuvius randasi nemaža tokių, kurie pakėlę sparnus nori lėkt farmeriauti. Reikia gerai apsivsarstyti, kad paskui nereikėtų gailėtis.

FRANCUZIJOS PATRIOTAS NUTVĖRĖ KVISLINGĄ

Francuzijos policininkas s tempia už čiuprynos vieną kvislingą, kuris tarnavo Hitlerio gaujai.

Ar Išsigelbes Lietuva Iš Rusų Globos

Maskvos agentų propaganda rodo grobimo tikslus.

Šituo klausimu pittsburghiškos "Lietuvių Žinios" davė gan rimtą straipsnį, su kuriuo verta susipažinti ir mūsų skaitytojams. Visų pirma to laikraščio redakcija pažymi, jog šiandien jau beveik nėra abejonių, kad rusai sugrįžo į Lietuvą ne kaip išlaisvintojai, bet kaip tikri okupantai.

Sovietų valdžios oficialios propagandos agentūros su didžiausiu užsidegimu stengiasi įkalti pasauliui, kad Lietuva tai dalis didžiulės Rusijos imperijos ir niekad laisvėn negrįš. Apie Lietuvos nepriklausomybę ir jos gyventojų teises beveik niekas šiandien, išskyrus Amerikos lietuvių ir jų negausių draugų būrelį, neužsimena.

Toje baisioje mūsų tautos tragedijos valandoje kaip kurčiai ir mažai pastebimai praskambėjo balsas mūsų pavergtų brolių iš Lietuvos. Tik vos vienas kitas sąžiningesnis rašytojas ar leidejas Amerikoje per pusę metų teprasitarė apie trijų milijonų Lietuvos gyventojų atsisaukimą į pasaulio tautų sąjungą, kad ir jie yra žmonės, kad ir jie turi tokius pat norus bei teises, kaip visi kiti, gyventi laisvai ir nepriklausomai gyvenimu.

Alijantams šiandien nepatogu stoti prieš Rusijos užmačius.

Toliau Pittsburgho savaitraštis pripažįsta, jog dabar kažkaip nemaduje ir lyg nepatogu, daugeliui amerikiečių atrodo, kelti mažųjų tautų, o ypač tų, kurių teises kėsina Rusija, nepriklausomumą m y b s klausimą. Spauda ir dauguma radio komentatorių iki apsvaigimo bumbnia apie nepaprastus raudonosios armijos laimėjimus karo frontuose. Kai kurie mūsų amerikiečiai net iki tokio laipsnio yra apsvaiginti ta pro-rusiška propaganda, kad nebėgi tinka- kamai įvertinti mūsų pačių narsių kareivių žygių plaučiuose Pacifiko ir vakarų bei pietų Europos frontuose.

Šiandien, kada Amerikos ir Didžiosios Britanijos kareivis savo pečiųais nesąsumia karo našta ir lieja savo kraują pragariškose kautynėse, tai yra tikras amerikiečių jausmų įžeidimas taip išpūsti visai neužtarnautus, tik aplinkybių dėka atsiradusius, raudonosios armijos laimėjimus. Tai neišmintingai propagandai turėtų stipriau pasipriešinti mūsų lietuvių ir ki-

tų Rusijos grąšinamų tautų informacijų centrai bei pavieniai rašytojai, teikdami amerikiečių spaudai gerai argumentuotų straipsnių.

Kaip mušti bolševikų kėsinimąsi į svetimas žemes.

Prieš šitą nedorą bolševikų propagandą tačiau reikia kovoti, reikia nuo jos gintis, sako "Lietuvių Žinios."

Gindamiesi prieš tą prorusišką svaigulį, mes turim statyti argumentus, kad nei Amerika, nei Anglija nepripažino ir tikriausiai nepripažins Rusijai teisės užgrobti svetimas kaimynų žemes, kad Atlanto Carterio ir Keturių Laisvių Deklaracija galioja visoms, ne tik vokiečių, bet ir rusų pavergtoms tautomis, kad Rusija negali saulvališka pasiimti sau karo grobį, be kitų aliantų sutikimo.

Tie argumentai atšaldys pro-rusiško svaigulio apimtas galvas ir tradicinis amerikiečių jautrumas, skriaudžiamųjų atžvilgiu, vėl atgis visoje pilnumoje.

Šiuo tarpu labai svarbu, kad pati Amerikos lietuvių visuomenė nesusivyrutu tikėjime į Lietuvos prisikėlimą. Jeigu tik mes patys nesusivyruosime, tai kitatačiai, pamatę mūsų ištvermę ir pasiryžimą, mums greit vėl ateis su savo pagalba. Gerai išsidėkime sau į galvą, kad dabartinės aplinkybės Amerikos lietuvių nusistatymas bei veiklumas turi lemiančios reikšmės Lietuvos atečiai.

Lietuvos žmonės be abejojimo taipgi nesėdės rankas su dėje, ir jie pagal aplinkybes veiks, kad priminti pasauliui savo teises.

Kada visa tauta vieningai derins savo jėgas ir energingai gins savo teises, nėra jėgos pasaulyje, kuri galėtų pastoti jai kelią į nepriklausomybę.

Gauti iš Amerikos tankai ir orlaiviai neduoda Rusijai teisės plėsti beginkles tautas.

Kaip kariškai galinga būtų Rusija, ji po karo turės nusilenkti didiesiems tautų laisvės ir apsisprendimo principams. Jeigu Rusija tuos principus paneigtų, tai ji atsitotu ant Hitlerio kelių, kuris ją taip pat nuvestų pražūtin, kaip jau baigia nuvesti nacių Vokietiją.

Sovietų Rusijos vyriausybė yra pasirašiusi Atlanto Carterio ir Keturių Laisvių deklaraciją, kurių išpildymas jai yra taipgi privalomas.

Jeigu pagaliau Atlanto

Carteris nebūtų pritaikintas Lietuvai, tai jokių atvejų Rusija negalės išsisukti pri-taikinti Lietuvai tautų apsisprendimo dėsni, kuriuo ji iki šiol remia savo politiką Lietuvos atžvilgiu.

Rusai aiškina, kad Lietuvos gyventojai, 1940 metais rinkimuose, "laisvai" pasisakė už prijungimą prie Rusijos. Nors tų rinkimų, bolševikų įvykdytų Lietuvoje 1940 metais, grąšinant raudonarmiečių durtuvams, nepripažino lietuvių tauta ir nei viena sąjungininkų valstybė, išskyrus Hitlerio Vokietiją ir fašistų Italiją, bet valandėlei sutikime su rusų aiškinimu ir sakykime, kad Lietuva gera valia prisidėjo prie Rusijos.

Tai ir tuo atveju Lietuvai lieka dar atviras kelias, pasinaudojant Sovietų Rusijos konstitucijos atitinkamu paragrafu, išeiti iš Sovietų Sąjungos globos.

Tarptautinė komisija turi įkinti Lietuvoje laisvą balsavimą, kad Maskvos čekistai negalėtų suklusuoti žmonių valios.

Sovietų Rusijos konstitucijoje aiškiai pasakyta, kad kiekviena sąjunginė respublika, jei jai nepatinka gyventi Sovietų Sąjungoje, nusibalsavusi, gali iš tos sąjungos pasitraukti ir pasiskelbti nepriklausoma valstybe.

Nėra mažiausios abejonės, kad Lietuvos žmonės, tikrai laisvuose ir demokratinuose rinkimuose, po šio karo, didele dauguma balsų pasisakytų už pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos.

Nenorime tikėti, kad Sovietų Rusija drįstų atimti tą paskutinę teisę, garantuotą pačios Rusijos konstitucijos. Lietuvos žmonėms pareikšti savo valią.

Kad šiuo atveju Lietuvos žmonijai valia galėtų laisvai ir bešališkai pasireikšti, balsavimai Lietuvoje turėtų vykti po kontrole tarptautinės komisijos, be kurios priežiūros sovietų čekistai vėl primestų lietuviams savo valią, kaip tai atsitiko 1940 metais.

Kaip matote gerbiamieji skaitytojai, lietuvių tautai dar yra visokių kelių į tikrą laisvę ir nepriklausomybę, tik visiems kietai ir vieninčiai reikia tos laisvės siekti. Tikėjime, kad šioji ir tokiu keliu Lietuva išsigelbės iš naujos rusų okupacijos.

Amerikos revoliucijos tėvo George Washington pirmąjį atvaizdą piešė Charles Wilson Peale. Tas atvaizdas ir šiandien kabo Lee Memorial koplyčioje, Washington.

Jeigu pagaliau Atlanto

Kas Savaitė

Butų geriau, jeigu...

Francuzas sako: su jeigu ir Paryžių iškisi bonkon! Bet tas "jeigu" intriguoja žmones. Tai dėl to, kad juo yra reiškiami geri ar blogi žmogaus pageidavimai.

Tas "jeigu" intriguoja ir lietuvi. Dažnas sako: "Butų gerai, jeigu bolševikų Rusija, sumušus nacių Vokietiją, paliktų ramybėje Lietuvai."

Tai gi, būtų labai gerai, jeigu taip būtų! Rusijos atžvilgiu, viso demokratinio pasaulio nuotaikos pakitėtu. Rusija nereikalauja svetimų žemių, ji nenori silpnės tautos vergti — juk tai gražu ir kilnu!

Deja, taip nėra. Maskva da nepasakė, kad ji atsisakė savintis suomių Kareliją, nerusišką Pabaltį ir rumunų Besarabiją. Priešingai, Maskva sako, kad tų kraštų žmonės "jau apsisprendė" ir priklauso bolševikų Rusijai!

Tiesa, mes nekaliname rusų liaudį. Ne ji kalta; kaltas jos diktatoriškas režimas!

Diktatura tam ir atsiranda, kad savo laisvę prarastų. Taip buvo su Italija, su Vokietija, taip yra ir su Rusija.

Meška su lokiu, abudu tokiu!

Nein, Fuehr, nein...

Vokiečiai buvo smarkūs vijikai. Jie gaudė rusus, jie vaikė francuzus ir gavę progos atsikviepti šaukdavo: "Heil Hitler!"

Apie amerikiečius jie sakydavo taip: tuos jankių kralikus mes kepurėmis užbaniutysime...

Bet į kelias dienas amerikiečiai užėmė francuzų Bretoniją; rašant šiuos žodžius, amerikiečių mechanizuoti daliniai jau netoli Paryžiaus vartų. Savo armijai Hitleris liepė kovot iki paskutinio vyro, bet... vokieťukas bėga, kiek greitas ir sako: "Nein, Fuehrer, nein."

Bėga jis per laukus ir miskus, bėga per francuzišką karklyną i naciška Berlyną. O francuzas lydi jį ir piktų žvilgsniu ir paniekos šūkiu: "boš, boš, boš!"

Taip pakitėjo rofės. Didingi "nordikai", užsimoję visus valdyti, virto zuikiais. Nors ir vėlu, bet savos medicinos paragavę, naciški Fricai jau žino, ką gali "supuvus demokratija." Ji neša "kanut" Hitleriui ir Hitlerizmui.

"Gero lietuvių" skarmalas

Chicagoje mirė vienas lietuvis komunistas. Ta proga Leonas Pruseika parašė tokį nekrologą:

"Stasys buvo visuomenininkas, propagandistas, gerų idėjų, artimas komunistams žmogus, geras lietuvis ir geras Amerikos pilietis."

Pruseika, visuomet Pruseika — bailsys ir melagis. Jis nedrįso pasakyti ir to, kad velionis buvo "geras komunistas." Bet jam lengva meluoti, kad velionis buvęs geras lietuvis.

Štai jums to "gero lietuvių" atvaizdas. Savo dukterį Olga perkrikštijo į Volgą — vis dėl didesnės garbės svetimai valstybei.

Je, Volga, tik ne Muša, ne Širvinta, ne Vilija, ir ne Dubysa! Svetima upė jam būvo viskas, o tėvų krašto upės — tik nusispiaut.

Gyveno svetimų vergas, toks ir mirė. Pruseika tačiau paslėpė šią tiesą. Ant velionies karsto jis užmetė skarmalą su užrašu: "geras lie-

tuvis." O juk turėtų but: "geras maskolis."

Ką dabar sakys Bimbos vaikas? Ar lieps, kad Pruseika važiuotų spaviedotis į Maskvą, kad Rusijos žmogų pavadino "lietuviu"?

Medyje, bet kaitina puodą

Brooklyno savaitraštis "Vienybė" išspausdino Stepo Sileikos straipsnį. Jis, kiek drutas, smerkia Amerikos Lietuvių Tarybą, kam ši atmeta Smetonos dvaro "kontinuitetą." Girdi, tuo yra daroma didžiulė žala Lietuvai.

Sileika žina vieną žmogų Europoje, "kurs dabar ir yra teisėtas A. Smetonos įpėdinis ir Lietuvos kontinuiteto reikėjas."

Nebėra Smetonos, bet yra įpėdinis — reikia karaliaus ir gana!

Tai kaitimas puodo bandžiai, kuris da tupi medyje. Tai politikos glūšių žaislas. Sileikis tur but mano, kad Lietuva buvo Smetonos "prapertė" ir tokia lieka.

Jis klysta. Kai Lietuva atgaus savo nepriklausomybę, jos žmonės išrinks sau tokią vyriausybę, kokios jie norės. Smetonos gaidžiai gali sau giedoti, kiek jie nori — Lietuvos jie nebesužavės ir nebevaldys.

Draugas Mizara apie save

Kvislingų veislė — ruda, juoda ar raudona — vis ta pati išdavikų veislė. Net tada, kai jie barasi, gauni abiem pusėm tinkamą argumentą. Skaitykite:

"Rusai pirmiausia savo kailį gelbsti, bėga kaip padukė, ir lietuviškiems kvislingams sako: jūs durniai, pardavėte savo tautą, tarnavote mums, padėjote Lietuvą mėsinėti, tai dabar sau ir turėkitės! Jūs mums daugiau nereikalingi, mes žiuri-me, kad tik savo kailį kaip nors galėtume išgelbėti..."

Taip rašo Rokas Mizara rugpjūčio 9 d. "Laisvėje." Gal sakysite, kad jis blogai rašo? Juk tai gražiausia lietuvių komunisto charakteristika! Jis tarnauja bolševikų Rusijai, jis padėjo ir padeda mėsinėti Lietuvą ir lietuvių tautą.

Rokas tačiau kalbėjo apie nacišką kvislingus Lietuvoje. Vietoj žodžio "rusai," jis rašo "vokiečiai." Reikėjo pakeist tą vieną žodį, ir tas kaip tik būtų bolševikų kvislingams!

Puodas katilą vanaoja, bet abudu suodini!

Kongreso atzagareiviai

Senato Rumai atmetė Murray-Kilgore rekonversijos bilių. Su kai kuriomis pataisomis buvo priimtas senatoriaus George bilius.

Senatorius George gavo republikonų talką. Jam padėjo pietinių valstijų Bourbonai.

Tai smugis ne tik Kongreso liberalams, bet visam darbininkų judėjimui. Murray-Kilgore bilius siulė federalę nedarbo apdraudą, nuo Hooverinių "viešbučių." George bilius irgi kalba apie rekonversiją, apdraudą nuo nedarbo, bet rupintis ta apdrauda palieka valstijoms.

Padaryta lygiai tas pats, kaip su kareivių teisės biliumi. Valstijoms paliktą rūpintis, kad kareiviai galėtų dalyvaut prezidento rinkimuose, bet vargiai pusė jų galės balsuoti.

Naujoji Amerika, kuri šiandien savo kraują lieja, anksčiau ar vėliau tiem Bourbonm pasakys: už laisvę kariavę vergais nebusim!

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Iš kriaucių susirinkimo.

Liepos 26 buvo kriaucių 54 skyriaus pusmetinis susirinkimas. Susirinkime nedaug kriaucių dalyvavo, nes Brooklyną kankino vasaros karščiai, užtad daugelis kriaucių susilaikė.

Iš unijos įstaigų buvo duotas raportas. Pastebėta, kad pas kriaucių eina smarki darbymetė. Daugelis dirbtuvių pradėjo dirbti jau naujus karo Field Jacket užsakymus. Kaip kurios firmos nenotinėsios tų "Field Jacketų" siuti, bet valdžia rengiasi stvertis griežtų priemonių, kad jas priversti tuos užsakymus imti siuti.

Lokalas nutarė nusipirkti tukstančio dolerių vertės ketvirtosios karo paskolos boną.

Delegatės Ch. Kundrotas savo pranešime pažymėjo, kad iš karto buvo numatyta, jog dėl apmokamų vakacijų bus daug skundų. Bet vakacijų jau praėjo ir iš virš 12 šimtų mūsų lokalo narių atsirado tik 76, kurie turi nesmagumo dėl apmokamų vakacijų. Jų reikalas perduotas unijos centrui. Reikia manyti, kad didesnė pusė tų netikslumų bus išlyginta. Visiems vargiai parvyks gauti patenkinančius rezultatus, nes, kurie metė savo darbą "inside" (fabrikantų nuosavose dirbtuvėse) dirbtuvėse, tie vargiai ką gaus. Taip pat bus kėblumo ir su tais, kurie dirbo kontraktinėse dirbtuvėse ir neišdirbo vietoje daugiau, kaip trys mėnesiai. Bet mes bandome išieškoti apmokamų vakacijų sąvaitę kiekvienam kriauciui, kur galima tai padaryti. Bet kur negalima, suprantama, prievarta neatimsime.

Taip pat Ch. Kundrotas priminė, kad yra bėdos ir su mūsų kriauciais. Jie ateina į lokalo tarybą, ar pas delegatę ir duoda skundus ar tai vakacijų reikale, ar ligos pašalpų reikale, arba unijos duoklių reikale. Mes priimame už gryną pinigą ką kas sako. O kada nueiname į unijos įstaigas, pradedame žiūrėti nepasitenkinusio asmens rekordą, surandame visai ką kita. Mums perstatyti reikalai ne taip, kaip jie ištikrųjų yra. Tada ir lokalo valdyba ir delegatas atsiduria kėblioje padėtyje ir tankiausiai toks pralošia savo skundą. Geriausiai, sako Ch. Kundrotas, reikia sakyti teisybę. Jei esi kaltas unijai už duokles, tai ir sakyk, kad kaltas, o neįieškok kas ir kur tave "apsuko..." Jeigu esi paliuosutas nuo unijinių duoklių, neįieškok apmokamų vakacijų, arba, ligoje pašalpos ar pomitinės, nes žinai, kad nemoki unijinių duoklių ir prie tų dalykų nepriklausai.

Buvo sakyta, kad bukit unijistai, nevengkit unijinių duoklių, nes ateina gerų dalykų. Bet kur tau! Jie nori mokėti, nes jie esą tai perseni, tai nesveiki ir tt. O dabar, kada įėjo apmokamų vakacijų sąvaitę, ligoje pašalpa ir pomitinė, tai jau būtų gerai gauti iš unijos. Bet ieigu duoklių nemoki, tai šie dalykai negali pasinaudoti. Tokie dabar keikia visa svietą, tuli net pas advokatus bėga, kad be jų žinios lokalas paliuosavęs nuo unijinių duoklių mokėjimo. Tai jau perdaug. Tai negražus pasielgimas tų žmonių, kurių prašymo lokalo valdyba ir lokalo susirinkimas nepatenkino.

Delegato raportas tapo

vienbalsiai priimtas ir tuo susirinkimas baigėsi.
Vyt. Katilius.

Čia viešėjo daug lietuvių kareivių.

Pereitą liepos mėnesį Brooklynė viešėjo daug lietuvių kareivių, kurie po metus ir daugiau nebuvo matę saviškių. Kai kurie sugrįžo net iš užjurių, bet didžiama buvo da šiaipus.

Tarp viešėjusių buvo jaunas lietuvis leitenantas Petkaitis, gimęs ir augęs Central Brooklyn.

Beje, Brooklynui kaimyniškos kolonijos Ozone Parko gyventojai Latvaičiai susilaukė liudnos žinios. Karo departamentas pranešė, kad žuvo jų sunus Jonas, tarnavęs oro jėgose. Jaunasis Latvaitis žuvo atakuojant vokiečių miestą Muencheną.

Didelės kaitros Brooklynė ir apylinkėse.

Brooklyniečiams ši vasara yra pati blogiausia. Kone visą liepos mėnesį buvo labai šilta, o pradžioje rugsėjo karštis tikrai "pabludo." Rašant šiuos žodžius "oro rodzyklis" buvo pašokęs netoli 100 laipsnių.

Dėl tų karščių daugelis silpnėsių žmonių negalėjo eiti į darbą ar darbe nusilpo. Po karščių priedanga kai kurie ir stipresni žmonės užsimanė "palofinti." Aną dieną pasitinku lietuvių siuvėją ir klausiu:

— Tai ką, pas Atkočaitį jau slekas?
— Noser! — atsako įsiai.
— Nesusirinko keli kito sekšino kriauciai, tai ir aš pasikliau, kad sergu... cha, cha! Galėsiu bent pasimaudyti...

Ne jis vienas toks, ką nori pasimaudyti. Tik dabar bėda: nėra gazolino toliau pavaziuoti, o Coney Islandas užsigrūdęs moterimis ir vaikais; tenai nėra nei kur atsišioti.

Komunistė giriasi gavusi lupti.

Komunistų "Laisvė" idėjų vienos moteriškės raštelį. Ji giriasi buvusi "klerikalų piknike" ir ten gavusi lupti. Girdi: "ten davatkos man galvą apdaužė su rožančiais." Ir ji priduria: "Pirmąsyk sužinojau, kad klerikalų viešus parengimus negalima eiti."

"Laisvei" tikėti negalima, bet ši kartą ji skelbia "sumuštosios" vardą-pavardę. Išrodo todėl, kad toji komunistų "veikėja" ištisų galėdavo turėti kokio nors nemalono. Galimas daiktas, kad ji buvo nuėjusi tenai kolekтуoti pinigų "lietuviams raundarmiečiams" ir buvo išprašyta laukan.

Komunistų "veikėjos" dabar visur landžioja. Vienur jos prašo drapanų, o kitur pinigų. Daugelyje vietų išprašo jės laukan. Taip galėjo būt ir tame piknike.

Bet ko tie komunistai landžioja į svetimus butus ir parengimus? Jiems niekas nedraudžia savus drabužius atiduoti ir savo pinigus aukoti!

Vis bando apgaudinėti žmones.

Viename užkampio darželyje Brooklynio lietuvių komunistai rengė "pergalės pikniką." Ir "Laisvėje" ir specialiuose plakatuose jie garsino, kad ši pikniką rengia Lietuvai "pagalbos teikimo komitetas" ir "didžiojo Brooklynio lietuvių organizacijos."

PARAŠIUTININKAI PUOLA JAPONUS

Si nuotrauka parodo, kaip Amerikos parašutininkai leidžiasi iš orlaivių Naujojo Gvinėjo ir puola japonus iš užpakalio.

Kiek man žinoma, jokia Brooklynio lietuvių organizacija neprisidėjo prie šio pikniko surengimo. Patys komunistai tą pasako, nepaskelebdami organizacijų vardų.

Arestavo bundistą ir jo "liudininkę."

Federalės valdžios agentai areštavo seną vokiečių E. Bantą. Kartu buvo areštauta ir viena mergaitė Kelly vardu. Ji bandė apmelouoti vieną vyriausybės liudininką, buk jis kėsinosi ją išgėdinti. Pasirodė, kad ji meluoja, senio Banto prikabinėta. Dalykas yra toks: Washingtonė dabar eina amerikoniškų fašistų ir bundistų byla. Žmogus, kurį toji mergė bandė diskredituoti, yra svarbus vyriausybės liudininkas prieš fašistus. Jei būtų pavykę tą žmo-

gų apkaltinti, bundistai ir kiti amerikoniško tipo fašistai būtų kėlę triukšmą, kad vyriausybė su pagalba kriminalistų nori apkaltinti "teisingus žmones."

Mergė dabar žada liudyti prieš Bantą ir kitus fašistus. Kuo viskas baigsis, da matysime.

Brooklynio Petras.

KULPMONT, PA.

Mirė Demidavičienė.

Rugpjūčio 3 d. Shamokin State Hospitalyje mirė Jieva Demidavičienė po tėvais Simonavičiūtė. Ji sirgo apie porą metų, moterimis žinoma "amžiaus permainos" liga. Ji buvo tik pusamžė, simpatiška ir visų gerbiama moteris.

Velionė užaugino tris sūnus ir tris dukteris. Visi trys

sūnūs tarnauja Amerikos laivyne, o dukterys visos namie.

Paliko nuliudime vyras Aleksas, vaikai, brolis ir seserys Shenandoah'ryje, o kiti broliai ir seserys Lietuvoje.

Velionė palaidota rugpjūčio 7 dieną Lietuvių šv. Kryžiaus parapijos kapinėse, Mt. Carmel, Pa. J. D. T.

BOLIVIJOS PREZIDENTAS PRADEJO ANTRĄ TERMINĄ.

Generolas Guálberto Villarreal pereiną nedėdienį buvo prisaukintas kaip teisėtas Bolivijos prezidentas antrai tarnybai. Jis užėmė prezidento vietą pereinamais metais, kuomet revoliucinė junta nuvertė seną valdžią.

NAUJIENOS IŠ KANADOS.

Quebec provincijoje vėl įsigalėjo francūzų reakcininkai ir klerikalai.

Ivyko tai, ko mažiausia laukė Quebec provincijos liberalai ir jų, "steitų" žmonės. Monteale ir visoje Quebec provincijoje grįžo masuotas fašizmas. Nacionalinė Unija, kuriai vadovauja buvęs premjeras Maurice Duplessis, laimėjo provincijos seimelio rinkimus.

Rinkimai įvyko rugpjūčio 8 d. Nacionalistinės unijos partija gavo 45 vietas. Rašant šiuos žodžius da nėra žinių tik apie dvi vietas, bet spėjama, kad ir jos teks Duplessio nacionalistams. Kad sudaryti seimelio didžiumą, reikia turėti 46 vietas. Tad, jei nacionalistai gaus ir tas dvi vietas, jie turės didžiumą ir valdys Quebec provinciją.

Liberalai, kurie iki šiol valdė Quebec'ą, gavo tik 38 vietas. O pirma jie turėjo net 59 vietas—reikia, nete- 21 vietas. Tai yra didelis laimėjimas fašistiniam Duplessininkam. Jie turėjo tik 17 vietų, o naujajame seimely gal turės 47 vietas. Jai dabar, gavę 45 vietas, jie turi 28 naujas vietas. Jei gaus da dvi, bus 30 naujų vietų.

To nelaukė ypač dabartinio premjero Adelardo Godboute pasekėjai. Savo kampaniją jie vedė tokiu obalsiu: remti Kanados ir Jungtinių Tautų karo pastangas, už nugalėjimą naciškų ir japoniškų agresorių.

Išrodė, kad Quebec provincijoje bus mažai tokių, kurie drįs priešintis šiam obalsiui. O taip buvo! Duplessis ir jo leitenantai begėdiškai aktyvėsiškumu skelbė izoliacinius obalsius; jie pamėgdžijo "America First" fašistus "steituose," ir laimėjo! Jie sakė, jog Kanada turi būt tik kanadiečiams; jie smerkė Kanados centralinę vyriausybę už dalyvavimą "svetimuose karuose," ir—jie laimėjo!

Kodėl taip įvyko?

Tam yra daug priežasčių, bet viena jų pati svarbiausia ir apie ją kalbėsiu.

Quebec provincijoje didžiumą gyventojų sudaro francūzai. Tai labai tamsūs ir religingas elementas. I juos darė ir šiandien dar nusvetiamos itakos katalikų bažnyčia, kitaip sakant, tos bažnyčios vadai. Quebec'o francūzas žingsnio nežengia negavęs "dvasios vado" sutikimo. Net tokia-me Montreale, kuris turi nemažą industriją ir gerą skaičių švietiškų mokyklų—net čia klerikalizmas yra neribotas viešpats. Francūzai čia turi savo katalikiškas unijas, o tų unijų vyriausia galva yra vietos klebonas. Be jo žinios niekas nedaroma. Religingas ir tamsus francūzas tiesiog kudiškiu aistrumu pildo savo dvasios vado norus.

Keli metai atgal, kuomet Amalgameitu unija pradėjo organizuoti kriaucių, turėta davo bėdos. Francūzas nepriešingas unijai; jis kelia ankėlyn abidvi rankas už algos pakėlimą, bet... jis nori žinot, ar ta unija nėra "bedieviška," ar jo klebonas nėra priešingas algos pakėlimui. Jei klebonas pasakė, kad unija "negera," religingas francūzas nuo jos bėgs kaip greitas; jis atsisakys ir nuo didesnės algos, jei "dvasios vadas" pasakys, kad nereikia savo artima (bosą) "skriausti," nes darbininko "laimė" yra po mirties.

Quebec'o politikieriai žino tą eilinio francūzo tamsumą ir jam pataikauja. Atsiprašau, ne tiek jam, kiek katalikų bažnyčios hierarchijai. O ta hierarchija turi artimų ryšių su pramonės ir verslo karaliais—fabrikantais ir stambiaisiais pirkėjais. Dvasiškija ne bereikalo savo pasekėjus ant saito laiko. Jei darbininko alga yra mažesnė, tai daugiau gauna klerikalai "švietėjai." Quebec provincijoje jie turi visokių ir visokiųjų įstaigų, pradedant špitole ir baigiant aukštąja mokykla. Turtingieji sluoksniai tas įstaigas gausiai šelpia ir jos, savo keliu, jiems atsimoka.

Duplessis yra klerikalų žmogus. Be katalikų bažnyčios pagalbos jis nebūtų laimėjęs.

Quebec provincijos francūzu dvasininkai ir jų švietiškai auklėtiniai yra pats reakcingiausias elementas. Taigi, fašistinio Duplessio laimėjimas katu yra ir francūziško klerikalizmo laimėjimas. Liudna, bet tai yra neginčijama tiesa. Quebec provincijoje su žiburiu tenka ieškoti kiek pažangesnio kumigo. Jei toks kur atsiranda, ir jei jis drysta išeit viešumon, jo laukia liudnas likimas. Aukštieji francūzų katalikų bažnyčios vadai tokį kad ir nepraakeikia, bet tikriausiai ji aprupina "nedėkingo posonio" padėtimi. Jam paskiria prasčiausią parapiją ir jis joje badmiriauja.

Duplessis ir jo Nacionalės Unijos partija laimėjo. Dabar bus sunkiau pažangiesiems žmonėms. Jei fašistuojantieji unijistai ir negalės pakenkti karo eigai, tai jie galės daugiau persekioti sau nenatinkamus žmones. Šitos galimybės jie turės eidami savivaldybės įstatymais. Mat, Kanados provincijos, tai kaip jusu steitai. Kanada susideda iš provincijų, kurios turi savo įstatymus ir jais tvarko savo vidaus reikalus. Galit isivaizduoti, kaip jie šiuos vidaus reikalus tvarkys. Klero-fašistiniu raugu permirkęs valdininkas visuomet links į "dvasios vadą."

Montreale ir visci Quebec provincijoje jau veikė daug varštų ir pirma; dabar jų bus daugiau. Tuos varštus ypač jaus ateiviai progresistai, jų tarpe ir lietuviai.

Quebec provincijos upėmis turės nutekėti daug vandens, kol plačios francūzų masės atsikratys jas slėgiančių prietarų.

Montrealietis.

BURGETTSTOWN, PA.

Mirė ilgametis "Keleivio" skaitytojas M. Bernatonis.

Martinus Bernatonis, ilgametis "Keleivio" skaitytojas, mirė rugpjūčio 7 d., susilaukęs jau 76 metų amžiaus.

Velionis paliko nuliudusią žmoną Nelę, dukterį Oną ir sūnų Franą, kuris dabar tarnauja Amerikos karo laivyne ir negalėjo tėvo šeiminyse dalyvauti.

Likusi našlė, Nellie Bernatonis, prisiūnčia prunumeratą ir nori skaityt "Keleivį," kurį velionis taip mėgdavo.

Koresp.

\$88,900.000.000 KARUI PER METUS.

Biudžeto direktorius Harold Smith sako, kad šimet karas Amerikai kainuosis 88 bilionus ir 900 milijonų dolerių.

Geriausias Jūsų Telefono Patarėjas yra jūsų Service Rerezentantė

JOS visas laikas paskirtas telefono klausimams, taigi Service Rerezentantė turi gerai žinoti tokius dalykus, kaip valdžios tvarkymai, atliekamos priemonės ir kiti telefoną liečią dalykai. Jūs galit tikėti, ką jis pasakys.

Jos paprastos pareigos yra paaiškinti jums apie service, įrengimą, bilas ir kitus detales. Bet dabar ji autoritetingai atsakinėja ir nepaprastus klausimus apie karo sąlygas, kaip ve, kodėl negalima gauti telefono, ir ar ji bus galima įvesti į naują jūsų adresą, ar ne.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!

—Sveikas, tėve, sveikas! Kaip jautiesi po vakacijų?

—Neslėkčiausia. Maikie, „Keleivio“ daraktoriai perėit savaitę gazetės neisleidė, tai turėjau česo nueiti ant komunistų pikniko. Jie turėjo didelį kermosių ir džiangėsi, kad ruskiai užėmė Lietuvą, o netrukus užimsia ir Hitlerio Prusus. Ale žinai, Maikie, aš rakuojau, kad tas jų džiangsmas gali but da perankstyvas, ba Stalino vaiskas Prusus da nepasiekė ir Dievas težino, ar galės pasiekti. Bet ruskių tokia jau notura, kad jie myli džiangtis pirma laiko. Aš atsimenu juokingą istoriją apie tai, kaip vieno ruskio džiangsmą zuikis nusi-nešė ant uodegos. Tas ruskelis ėjo per lauką ir pamatė miegantį zuikį. Vot, sako Dievas davė laimę. Aš tą zuikį, sako, užmušiu, mėšą išsikepsiu, o kailiuką parduosiu ir už tuos pinigus nusipirksiu kiaulaitę. Ta kiaulaitė užaugo, atsivė 12 paršių, o tie užaugę vėl atsivė po 12 paršiukų; kai aš visus juos parduosiu, tai galėsiu nusipirkti dvarą. Tada pačiam dirbti nereikės, bet pasisamdysiu bernų ir atsisėdęs ant gonkų tik prikažus jiems davinėsiu: „Ei, Vanka da Vaska, nakormite svinel!“ Bet tas ruskis taip garsiai iš džiangsmo sušuko, kad zuikis nusigando ir pabėgo, nusinešdamas ant uodegos visas jo kiaules ir dvarą su bernais. Taigi, aš rakuojau, kad ir mūsų komunistams gali taip išeiti. Jie rengia piknikus ir džiangiasi, kad Stalino vaiskas toks krabras, o kaip aš pažiūriu per svo generolišką spaktyvą, tai išrodo, kad Amerikos jankiai greičiau gali paimti Berlyną, negu ruskiai perke's savo koją per Prūsų gromyčią.

—Tėvas negali reikalauti, kad rusai eity taip greitai, kaip amerikoni. Pastarieji važiuoja automobilius, o rusai klampuoja pėsčiomis ir prie to dar batų neturi.

—Vot, maladėc vyaras, kad teisybė pasakė.

PAĖMĖ NEFAISVĖN
NACIŲ GENEROLĄ

Karados armija Francu-zių ėj nandedį paėmė ne-laisvėn vokiečių generolą Merri. Svintas jis pasakė: „Jūs karą laimėsit“.

FINAI SUNAIKINO DVI RUSŲ DIVIZIJAS

Per Stockholmą pereitą savaitę atėjo žinia, kad finalai sunaikino dvi bolševikų divizijas ir paėmė labai daug grobio. Matyt, rusai tikėjosi įsiveržti Suomijon, manydami, kad finalai bus metę ginklus ir nebus kam priešintis. Bet rusai apsiriko.

JANKIAI IŠMUŠĖ 45,000 JAPONŲ

Iš Washingtono pranešama, kad užimdami Guamo, Saipano ir Hinjano salas amerikiečiai turėjo sunaikinti 44,956 japonus, nes jie nenorėjo pasiduoti nelaisvėn. Iš viso nelaisvėn buvo paimta tik 100 japonų.

TYRINEJA PHILADEL- PHIJOS STREIKĄ

Philadelphijos grand jury pradėjo tyrinėti buvusio gatvėkariu streiko priežastį. Pašaukta keliolika gatvėkarių kompanijos viršininkų, kad duotų paaiškinimų.

VOKIEJIAI NUSKANDINO TURKŲ LAIVĄ

Juodoj Juroj anadien buvo nuskandintas turkų laivas „Mefkura“, kuris vežė karo pabėgėlius iš Rumunijos į Turkiją. Dabar paaiškėjo, kad jį nuskandino vokiečių karo laivas.

Islandijoj naujagimis savo pavardę gauna iš tėvo vardo, o ne iš jo pavardės. Sakysime, jei tėvo vardas yra Petras, sunas pavardė bus Petrėnas.

Boston Edison Company sako, traukiant iš autlieto visados paimant už jungtuko—niekadės netraukit už paties šniuro.

Boston Edison Company

MUSŲ GAMTA

Ivairios kunų rūšys.

Mūsų gamta yra labai įvairi ir daug ko mokinanti. Tik reikia ją pažinti. Deja, ne visi ja domisi. Jiems nesvarbu tai, kas vyksta jų gyvenamoje aplinkumoje ir toliau.

Tuo tikslu duosime eilę trumpų rašinėlių, kurių tikslas bus aiškinti mūsų gamtą. Pradėsime nuo kunų.

Mūsų gamtoje yra visokių kunų, kietų ir skystų, matomų ir nematomų, gyvų ir negyvų.

Imsime dviejų rūšių kunus, kuriuos visi matome. Tai gyvieji ir negyvieji kunai. Vieni jų kunų turi organus; jie gimsta, minta, gyvena ir miršta. Suminėsim tris rūšis: žmogų, gyvulį ir augalą. Taip, ir augalą, nes tai gyvas daiktas. Jis išdygsta, auga, minta ir miršta kaip ir žmogus. Skirtumas yra vien tame, kad augalas auga, gyvena ir miršta vietoje, o žmogus turi galimybę kiltotis iš vienos vietos į kitą.

—Bet yra ir kitų kunų, kurie kaip ir augalas nemaino vietos. Tie kunai nemiršta, neturi organų ir negyvena. Juos vadiname negyvais kunais, tai akmenys, pastatai ir viskas, ką žmogus savo rankomis kuria.

Yra tokių negyvuųjų kunų, kurie žmogaus gyvenime lošia labai svarbią rolę. Tie negyvieji kunai gali but kietieji, skystieji ir dujiniai, bet jie yra kunai. Skirtumas tarp jų bus vien tame, kad vieni turi pastovią išvaizdą. Pavyzdžiui, akmuo yra toks kietas kietas; namas, kėdė ir tosių peilis visados yra tokie, kokių pasidarote. Jie išvaizda nekinta, arba ji kinta tik pasėkoje žmogaus darbo—akmuo suskaldomas, peilis sulaužomas ir tt. Be to, kietieji kunai turi pastovų svorį.

Kitaip yra skystais ir dujiniais kunais. Jie neturi pastovios išvaizdos ir jų svoris ne taip lengva apskaičiuoti, ypač dujinių kunų svoris.

Pradėsime nuo išvaizdos arba formos. Mūsų geriamas vanduo yra kumas, bet jis turi vien tokią išvaizdą, kokią turi indas, į kurį vandenį pilame. Jei pilame į stiklą, jis gauna stiklo išvaizdą, ir tt. Taip pat yra ir su gyvoju sidabru. Stikle laikomi ir vanduo ir gyvasis sidabras turi aprėžtą formą: išpilk juos iš stiklo, vanduo ir gyvasis sidabras tuoj pa-

keis formą. Jei pilsim ant kieto daikto, jie paplis ir bėgs į žemesnę viena, pasidarys balukė. Pilsit ant žemės, taip pat plis, bėgs į žemumą ir, galų gale, susigers į žemę, pranyks.

Tad, skystieji kunai neturi pastovios išvaizdos. Jie visuomet turi išvaizdą to daikto, kuriame esti—stiklo, vonkos, viedro ir tt. Balos ir didieji mūsų vandenynai, udarą tukstančius mylių ilgio ir pločio, turi išvaizdą, orumą mūsų žemės idubimų. Didelis idubimas, tai vandenynas; mažas idubimas—ežeras ar paprasta bala.

O vis tikslai, vanduo yra kumas, susidedas iš tam tikrų dalelių, kurias mokslininkai vadina molekulėmis. Vandenį mums lengva patiesti, jį burna pildami jaučiame kada jį pilam ir jaučiame jį gerdami. Taip pat

yra lengva vandenį pasverti. Tas pats su gyvoju sidabru, nors šis daug sunkesnis už vandenį ir paslaptis vien tame, kad vandens dalelės labiau praskydusios, o gyvojo sidabro glaudžiai susijusios. Pagaliau, vanduo yra toks daiktas, kuris išga-uvoja ir pavirsta dujomis, ko nedaro gyvasis sidabras mums priprastoje temperaturoje.

Daug sunkiau yra su oru ir kitais dujiniais kunais. Oro, taip sakant, žmogus nemato, nors jame gyvena ir jį taip pat jaučia. Sakysime, kai pakila smarkus vėjas, jis medį laužia, žmogų nuo kojų verčia. Reiškia, jei medis lužta, jei žmogus turi virsti, tai juos kas nors stumia. Tai oras, nematomas kumas.

Bet kaip dabar tą orą pasverti, kur jo pradžia ir pabaiga. Pagaliau, kokią rolę jis lošia viso gyvojo pasaulio buityje?

Apie tai kalbėsime sekamą kartą.

K. V.

LAISVOJI SAKYKLA.

Sako, kad Buivydas nesu-pranta Robo Mizaros ir jo mokslo.

„Keleivio“ Nr. 31 drg. J. Buivydas pakritikavo Roką Mizarą. Perskaičiau tą kritiką, bet man rodos, kad drg. Buivydas turi didelę klaidą dėl Roko Mizaros mokslo. Tiesa, aš nežinau, kas Rokui Mizarai rašo jo spūčius. Bet aš žinau kitą dalyką.

Rokas Mizara yra baigęs zecerio mokslo „Keleivio“ spaustuviėje. Man rodos, kad zecerio mokslo baigęs vyaras yra pilnai užsitarnavęs buti komunistų laikraščio redaktorium. Bet jei tokiam redaktoriui da reikia parašyt prakalbą, tai nedidelis daiktas. Tauras buvo klierikas, žino daug lotiniškų žodžių ir tegul jis rašo!

Kada jis Tauro rašytą prakalbą skaitys, tai žmonės galės manyti, jog draugas Mizara ir „versitėtą“ yra laukęs...

Pats Mizara žino, kad jis yra senai užsitarnavęs buti redaktoriu. Štai ir faktai. 1921 metais kartą man teko pasitikti Plėnį (dabar jau mirusi). Jis klausė, ar aš mačiau „Sandarą“. Pasakiau, kad nemačiau. Plėpys man paklauso „Sandaros“ numerio, kuriame buvo išspausdintas Roko Mizaros laiškas. Mat, tuo metu „Sandara“ įjėškojo redaktoriaus ir Rokas pirmutinis pasijuntė laišką, pasiūlydamas buti redaktoriu. Bet tie sandariečiai buvo tikri besarmčiai; jie iš draugo Mizaros

tik juokus padarė. Girdi: ana va, „Keleivio“ zeceris Rokas Mizara nori redaktoriu buti... Bet jo gramatika esanti kreiva ir šleiva.

Prašiau, kad Plėpys būtų toks geras ir atiduotų man tą „Sandarą“. Bet jis nedavė, tik pasakė, kad ir jam yra reikalingas „svarbus dokumentas“. Taigi, šiandien neturiu po ranka to „Sandaros“ numerio. Bet manau, kad gražiai paprašius pats draugas Mizara sutiks jį paduoti Buivdui, kad persitikrintų ir ateityje nekritikuotų jo.

Štai ir kitas pavyzdys, kuris sumušė drg. Buivdo argumentus. Aš irgi nelankiau mokyklos, bet turiu laišką nuo komunistų laikraščio redaktoriaus Pruseikos. Jis sako, kad aš galiu buti geriausias korespondentas, tik vienas žingsnis nuo redaktoriaus. O aš nei zecerio mokslo neragavau, esu tik „Keleivio“ skaitytojas.

Drg. Buivde, atitaisyk savo klaidą. O jei ne, tai aš pasikviesiu į talką Vinčą Paukštį. 1922 metais, kada Rimba norėjo pasiglemžti „Laisvę“, įvyko „Laisvės“ šėrininkų suvažiavimas. Buvo daug ginčų, smarkios diskusijos ir Paukštys tada pasakė: „Ar gali buti „Laisvės“ redaktoriu toks žioplys, kuris Valparaisę bulvės skuto? Tada visi juokėmės, bet Vincas Paukštys jau neįsijaukia. Jis nesuprato draugo Bimbos mokslo ir padarė klaidą. Paukštys turėjo apieist „Laisvę“ ir eit į šapą dirbti. O draugas Bimba, broličiai, ir šiandien redaktoriau. Nesvarbu, kad ex-Fimbienė ir tavoriščius Traktenbergas parašė Bimbai knygą („Klasių Kovos Istorija“), bet draugas Bimba ir šiandien redaktoriu.

Prašau Buivdo sutikti su manim, kad Bimba ir Mizara yra tikri mokslo vyrai—yes or no?

John Andrews.

PALECKIO SUNUS ŽUVO

Komunistų laikraščiai praneša, kad šių metų gegužės mėnesy „tragiškai žuvo“ Justo Paleckio sunus „Vilnius“. Jo kunas buvęs nuvežtas Maskvon ir tenai sudegintas krematorijoje.

Ką komunistų kalboje reiškia „tragiškai žuvo“, labai aišku. Paprastai, tragiška mirtimi yra vadinamas atsitikimas, kuomet žmogus pats sau atima gyvybę.

ŽMONIŲ TEISMA S KVISLINGAMS

Si nuotrauka parodo francų kvilingo likimą užimame Rennes mieste, kuomet tenai įnėjo amerikiečių armija. Jis atsiklaupęs prieš žmones prašosi, kad jo nžudytų.

DALYKAI, KURIUOS VERTA ŽINOTI.

Ei, taupykit savo ašaras!

Well, neužilgo gal bus taip, kad reikės samdyti profesionalius ašarotojus-verkėjus. Dalykas toks, kad garsusis penicilino išradėjas, Dr. Alexander Fleming, su-rado ašarose labai stiprią cheminę substanciją, kuri naikina pavojingas bakterijas ir gražina sveikatą. Į tą substanciją įdėtos bakterijos bematant gaista ir sustipsta.

Panaši substancija rasta ir kiaušinio baltyme. Ji yra pavadinta „lysozymo sub-stancija“. Jau nustatyta, kad žmogus, kuris turi daugiau tos substancijos, netaip greit pasiduoda žalingai bakterijų veiklai. Galimas daiktas, kad bus surasti būdai gaminti dirbtinį „lyso-zymą“, kaip šiandien yra gaminama chinina.

Pienė—Kopoko substitutas.

Malajų salose auga žolė, kurią vietos gyventojai vadina „kapuku“. Ji panaši į mūsų pienę, nes jos galvelėje yra daug pūkų, iš kurių musu kareiviams yra gaminami „life jackets“. Dabar, kada susisiekimas su Mala-jų salomis yra atkirstas, o armijos reikalavimai yra dideli, pradėta vartoti pienujų buikai. Jie taip pat geri, kaip ir malajišku „kapuku“ pukai. Jau raginama rinkti pienujų galveles. Į tą darbą statomi mokyklų vaikai, duodant jiems tam tikrą atlyginimą ir pasižymėjimo liudijimus. Pienės pristatomos į Potoskey, Mich., kur randa-

si specialus fabrikas, gaminaš iš tų pūkų „gyvybės švarkus.“

AR ŽINOTE, KAD--

Kada Jehova sutvėrė pasaulį, tai moteris sekė paskui vyrą. Dabar vyras seka paskui moterį.

Gera pati visuomet privalo sulopyt pančekas, kuomet vyras suplėšo jas besivaikydamas paskui kitas moteris.

Praktiškas vyras visuomet paskiria susitikimą su keliom moterim ant skirtingų kampų, o nueina su ta, kuri pirma pasirodo.

Briedžių ir stirnų apsaugos įstatymai pirmiausia buvo praversti 1694 metais Massachusetts valstijoje.

Rusija iki šiol yra gavusi 7,800 Amerikos karo lėktuvų.

Jungtinėse Valstijose pagaminama daugiausia cinko.

New Yorko mieste iš pik-tadarių atimama daug ginklų, kurie kartą metuose yra skandinami juroje.

Ibaugintas zuikis gali vienu šuoliu nušokti iki 20 pėdų.

Kremlius Maskvoje užima 63 akrų žemės plotą.

Pasauly yra 44,000,000 telefonų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuta iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos rubėžius ir kaip šalis yra padalyta į apskrčius. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mušių su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass.

RINGING 'EM UP

—Courtesy LOS ANGELES EXAMINER

Iš Viso Pasaulio

Mussolinis norėjo mirt

"Man įgiso gyventi"—aiškinosi fašistų dužė.

Buvęs Italijos diktatorius Mussolinis šiandien gyvena Vokietijoje. Tuoj po to, kai nacių armijos generolai bandė nužudyti Hitlerį, dužė atbėgo jį pamatyti ir pasveikinti, kad išliko gyvas. Mussolinis jau neturi vilties grįžti Italijon, nes daugiau kaip du trečdaliai Italijos valdo aliantai.

Tik dabar paaiškėjo, kad metai atgal Mussolinis bandė nusizudyti. Tai buvo pradžioje rugsėjo, 1943 metų, kada Emanuelio įsakymu jis buvo uždarytas Campo Imperatore viešbuty. Gran Sasso aukštumoje. Vieną naktį Mussolinis pradėjo šumti. Sargai tą išgirdę, pašaukė vyresnį karininką. Kai šis atėjo į kambarį, rado Mussolinį su britų rankoje, ir iš jo rankos riešo bėgo kraujas. Nieko nelaukdamas Mussolinis pasakė: "Man įgiso gyventi, noriu mirti. Štai mano laiškas, kuriame išaiškinu visą padėtį."

Tačiau buvusį savo vadą karininkas nuramino. Mussolinis leido aprišti žaizdą ir lino į lovą.

Neužilgo į Gran Sasso aukštumą nusileido nacių parašutininkai ir dužė išlaisvino. Kurį laiką jis da gyveno šiaurinėje Italijoje, bet aliantų armijai užėmus Romą, naciai išvežė jį Vokietijon.

Sveicarija Nepriims Hitlerio Gengsterių.

Pakeitė senai galiojusį pabėgėlių globos aktą.

Hitlerio ir jo nacių gaujos laukia blogi laikai. Sveicarija, kuri per ilgus amžius duodavo prieglaudą politiniams kitų valstybių pabėgėliams, dabar įsakė visiems savo kantonams stropiai daboti iš kitų valstybių atvykusių žmonių ir reikalui esant juos ištremti.

Hitleriai ir jo šaikai dabar lieka tik Argentina. Bet ir joje diktatūros režimas laikosi tik armijos durtuvu, milžiniška krašto gyventojų dauguma laukia pironos tą režimą nuversti.

Nacizmo smurtininkams ateina rusti valanda.

AMERIKOS ARMIJOJ 700.000 JUODVEIDŽIŲ.

Juodveidis generolas Oliver Davis pasakė spaudos korespondentams Francuzijoje, kad Amerikos armijoje dabar yra 700.000 juodveidžių, sumušta ir turės atsakyti už padarytus nuostolius.

Užsisakykite Lithuanian Bulletin

Anglų kalba redaguojamas! Išleina kas mėnuo. Rimti politiniai editorialai visais Lietuvą liečiančiais klausimais. Daug svarbių žinių iš pirmo šaltinio apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir apskritai, Pabaltij.

Lithuanian Bulletin stovi už Laisvą, Nepriklausomą ir Demokratinę Lietuvą su sostine Vilniuje ir uostu Klaipėdoje. Dažnai duoda nemokamus priedus iš Lietuvos praities, dabarties ir ateities. Sekantis nemokamas priedas—brošiūra apie Lietuvos santykius su Vokietija.

Biuletenui talkininkauja kvalifikuoti specialistai iš viso Pabaltio. Metinė prenumerata—\$5.00.

Užsimokėję \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletenio remėjais (Sponsors).

Užsimokėję \$100.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletenio garbės remėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Cekius ar Money Orders prašoma adresuoti: Lithuanian Bulletin, 73 West 104th street, New York, N. Y.

AMERIKOS MARINAS VEIK TRIS METUS SLAPSTĖSI GUAMO SALOJE.

Sako, kad japonai nužudė daug suimtų amerikiečių belaisvių.

I Santa Paula miestelyje, Kalifornijos valstijoje, gyzo vienas Amerikos marinas, George Ray Tweed, kuris buvo rastas Guamo saloje, kada ji buvo atimta iš japonų.

Guamo salą japonai užėmė 1941 metų gruodžio 10 dieną—trim dienom po to, kai buvo užpultas Perly Uostas.

Tweed per du metus ir septynis mėnesius slapstėsi nuo japonų. Kada japonai užėmė Guamą, jisai ir keli kiti nepasidavė. Jie pasislėpė džiuglėse ir laukė, kada grįs amerikiečių jėgos. Tik vienas Tweed sulaukė tos valandos. Kiti jo draugai buvo pagauti japonų ir sušaudyti. Tweed sako, kad Guamo saloje japonai nužudė daug suimtų amerikiečių, bet jis nežino kas atsitiko su tais, kurie buvo išvežti Japonijon.

Kad išvengtų japonų persekiojimo, Tweed susirado vienam kalne olą, kurioj visą laiką ir gyveno. Dienos metu jis slėpėsi savo oloje, o naktimis išeidavo įieškoti maisto.

Tweed buvo skaitomas dingusiu be žinios, o paskui ir mirusiu. Jis šiandien rasti Santa Paula miestelyje, kur gyvena jo žmona ir du sūnūs, vienas 9 metų amžiaus, o antrasis trijų.

NACIU ROBOTAI NAIKINA ANGLIJĄ.

4735 žmonės užmušti; 14,000 sužeistų; sugriauta 17,000 namų.

Anglijos parlamente u i premjeras Churchill davė šurpių skaitlinių apie nacių oro torpedų padarytus nuostolius. Jis sako, kad per septynias savaites į pietų Angliją naciai paleido virš 5,000 oro torpedų, kurios užmušė 4,735 žmones ir daugiau kaip 14,000 pavojingai sužeidė. Be to, 17,000 namų visiškai sugriauta ir 80,000 sužalota.

Iki šiol iš Londono buvo išvežta 100,000 darbininkų, kurių imonės buvo arba sugriautos arba nebutinai reikalingos karo pastangoms vykinti. Be to, išvežta 225,000 moterų su kūdikiais.

Nacių robotai vis dar leveri Davis pasakė spaudos korespondentams Francuzijoje, kad Amerikos armijoje dabar yra 700.000 juodveidžių, sumušta ir turės atsakyti už padarytus nuostolius.

IR VATIKANE ATSIRADO VAGISIŲ.

Popiežiaus "valstybės policija" šicmis dienomis paskelbė tokią naujieną: "Nežinomi piktadariai pavogė iš Vatikano dešimtį padangų automobiliams. Piktadariai da neragauti."

I popiežiaus "valstybės" niskas neleidžiamas be specialaus leidimo. Vadinasi, tai buvo saviškių darbas.

Romoje dabar stinga padangų: juodojo rinkoj už juokdariai sako, kad už vieną guminę padangą gauni visą malšą sidabro.

Ir to si labro popiežiaus policija da neradusi.

"PALAIMINTI, KURIE BĖGA..."

Taip rašo vokiečių kareivis patelės į nelaisvę.

Londono radijas paskelbė vieno nacių kareivio dienyno autorius pa teko į anglų nelaisvę ir pas jį rasti užrašai buvo paskelbti. Vienoj victoj ta kareivis rašo:

"Palaiminti visi, kurie bėga, nes jie turės progos da kartą matyti savo tėvynę ir artimuosius..."

Toliau nacių belaisvis sako, kad Vokietija netur progos laimėti kara. Pirmo ji klaida buvus padaryti: tada, kai nacių legionai į žengė į "rusų žemės neaprepiamus plotus," antroji klaida—paskelbus karą Amerikai. "Amerika daro stebuklus, ii nušlavė mūsų luftvafą, ji dabar šluoja mūsų vermachta—tankus ir kanuolės..."

Minnesotos valsts, iššokę iš bėgių ir sudužo traukiny su keleiviais, 26 žmonės buvo sužeisti.

HERKIMER, N. Y.

Palaidojom Adolfą Daniuną

Išsarges kelis metus, šių metų liepos 5 dieną atsiskyrė su šiuo pasauliu Adolfas Daniunas, ilgametis "Keleivio" skaitytojas, Amerikos pilietis ir SLA narys.

Velionis buvo pažangus žmogus, laisvų pažiūrų, nekęsdavo rymiškos tikybos, už tai tamsuoliai buvo piktai prieš jį nusistatę jam gyvam esant ir jam mirus.

Iš Lietuvos Daniunas buvo kilęs nuo Raseinių ir visados karštai stodavo už lietuvių. Kitaip pasakius, buvo susipratęs lietuvis.

Pašarvuotas buvo savo namuose, Mohawk, N. Y., o palaidotas Oak Hill kapinėse, liepos 8 d. Liko nuliūslusi moteris, viena duklė ir rys sunus.

Visi draugai ir pažystami eiskia šeimynai kuo širdingiausią užuojautą.

O tau, draugrži Adolfe, ai buna amžina ramybė ir atilsis laisvoj Jurgio Washingtono žemelėj.

J. Matulaitis.

NACIAI PUOLA ARISTOKRATUS.

Kai naciams pradėjo laimėti nesisekti karas, tai jie labar kaltina Vokietijos aristokratus, didžiūnus. Jie sątautos priešai, jie "mėlynkraujai internacionalistai," jie norėję net Hitlerį ugalinti. Ypač piktai tuos "mėlynkraujus" atakuoja darbo ministeris Robert Ley, kuris kitaip jų ir nevalina, kaip "mėlynkraujės dailės." Lygiai taip savo "mėlynkraujus" puldavo ir Rusijos bolševikai, kurie valdavo juos "kulokais."

Vėžys beaugdamas per kelis atvejus numeta savo kukštą.

"Mamyte, kur yra siera, kurią Tėvelis sakė esąs pastaip aplinkui mūsų namų?"

PEREITA NAKTĮ JI GIRDS JO JUOS... apie sieną. Anksti gražų rytą ji išėjo sienos laukyti.

Tai buvo per rekreaciją—pavalandį prieš eidant gultą, kada Tėvelis žaidė su ja, kol namytė juodu pašaukė į namus.

Paskutiniams saulės spinduliams šviečiant ant gelios lakų, ten žaidė mergaitė su savo tėveliu "partifikudami" stori popieriumi egles liemenį skubiai statė storus sienas...

"Pastatyk aukščiau, Tėveli", Marytė diktavo, "prašalini nepageidaujamus indijonus!"

Mamai pašaukus tėvą į vidų, tėvas pagriebęs mergaitę ant rankų nešdamas ją į grįdį sau kalbėjo "Acto Dievi, aš pastatiau stiprią sieną apie savo namų!"

JAY R. BENTON, President

ISTIKRŲJŲ, JIS TĄ PADARĖ — jis pastatė stiprią sieną, kuri mergaitės akimis nebuvo matoma — tai buvo padaryta šeimos apdrauda — insurance, kad būtų jojo šeimai būtų užtikrinta saviestis ateitis.

Kaip daugelis Naujosios Anglijos gyventojų mylingai laisvę kreipėsi į šią įstaigą jau per virš pusę šimtmečio — į BOSTON MUTUAL Company, kurią pilnai galėjo pasitikėti, nes ji suprato savo klijantų padėtį ir davė jiems geras sąlygas.

Nežiūrint kaip mažą algą gautumei, šį įstaigą visuomet pritaisins Tamstai pilną apsaugą, mokant savaitėmis, mėnesiais, metų ketvirčiais, pusmečiais ar metinėmis duoklėmis. Šiandien šio kompanija aptarnauja virš 364,000 Naujosios Anglijos šeimų.

Jūs rasite vietinį BOSTON MUTUAL atstovą labai draugiškę patarėją, kuris šioje srityje yra gerai išsilavinęs ir supranta apdraudas dalykus.

Ši įstaiga per šalis mėnesius 1944 m. padidėjo \$5,547,451. Viso apdraudęs \$125,530,419. Įtolos viršija išlaides \$1,012,341. Štorko & Bonds, 517-190-662, 28 kurių \$14,903,741 yra U. S. Bonds. Cash Banks \$357,161.

HOME OFFICE, Congress and Franklin Streets, Boston, Mass.

DRIVE IT HOME!

"That's the way I like to see them," said Gen. MacArthur when he saw the rows of dead Japs in the Admiralty Islands. In this war—the costliest, cruelest war of all time—our boys must fight with savage fury. Kill or be killed! And as how well each plays his part depends the lives of many of his buddies.

Here on the home front, too, just cheering the attack on isn't enough.

That's why there's a Fifth War Bond drive on now, a drive in which you're needed to support the men on the fighting fronts who are facing the most treacherous forces Americans have ever met in combat. We on the home front can't let them down—and we won't. So resolve now to at least double your Bond buying in the 5th War Loan drive. This is the time to do better than your best.

Back the Attack! - BUY MORE THAN BEFORE

Laikraštis yra geriausia dovana, kurios jūsų draugas negalės užmiršti. Užrašykite jam "Keleivį."

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Onos Tamosaitienės, tėvais Ona Visockaitė. Paskutini kartą girdėjau ją gyvenant Detroit, Mich. Turė du dukteris ir du sūnus. Vyriausios dukters pavardė po vyru: Mrs. Magdalena Saldauskienė. Girdėjau ją gyvenant Clevelande. Aš labai norėčiau kad Ona Tamosaitienė ar Magdė Sadauskienė atsisauktų, arba kas jas pažįsta kad praneštų man jų adresą. Busiu labai dėkingas. Mano adresas toks: (35)

Mrs. Mary Visockienė, 1138 D'Argenson st., Point St. Charles, Montreal, Canada.

APSIVEDIMAI

Nuo 16 iki 18 metų ir daugiau Amerikos lietuvių, svorio apie 135 svarų ar daugiau, sentimentališka ir sveika, mylinči sau šeimynišką gyvenimą. Meldžiū rašyti ir savo paveikslą prisijauti. (34)

J. B. L., Brooklyn, N. Y.

Reikalingas Advokatas

Aš pajieskau lojario. Prašau atsikvilti laišku. Mano adresas toks: John Lenartowich, (34) R. D., Richland, N. Y.

Kis ant rendos ar ant pusės

Turiu gerą ūkį (farmą), 240 akru žemės, su gyvuliais ir mašinom, ir šiekka pusininkio arba rendaninko. Kas interesoja, atisaukit siuo adresu: (34)

Mrs. Mary Balakavage, R. I., Custer, Michigan.

TIKRAI GERI PREPARATAI

ALEXANDER'S CASTILE OLIVE OIL SHAMPOO

padarytas iš tikrojo Castile ailio, U. S. P. Išplauna pleiskaną ir visus kitus nešvarumus ir susipina odą. 50c už butelį.

ALEXANDER'S HAIR REFRESHING TONIC

Alieju ir Odą Gydančių Vaistų Mišinys. Patvirtinta gydytojų delpauk šaknimis ir Odos gydymui. 50 centų už butelį.

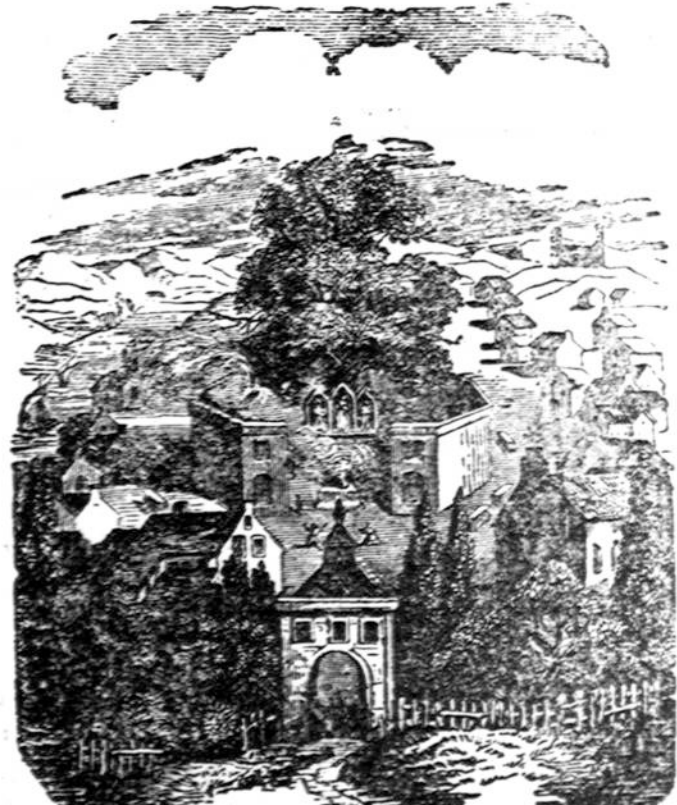
Pasirūm savo gerumu. Prisimink per Paltą į visas dalis Su-tenytą Valstiją.

ALEXANDER'S CO.

614 W. BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadinys.

Senovės Lietuvių Žinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadyroje kiekvienas turėtų perskaityti, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popierio apdarais —1.00; audio apd.—\$1.25. Piguus galima siųsti popierinį dolerį arba "Money Order". Adresokit sekantiai:

KELEIVIS, 636 Broadway, So. Boston, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsakykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00.

Money Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Beispažinimui kopiję pasirašius pošteliu

Mano Pastabos

Generalinis Lietuvos konsulas p. J. Budrys rašo viename laikraštyje, kad nepriklausomai Lietuva buvo suinkusi aukso ir sudariusi iš jo kelių dešimčių milijonų dolerių atsargą, kurią "pasiravino" pirmieji šio karo okupantai ir už tuos musų pačių pinigų dabar varo prieš mus propaganda.

Nėra abejonės, kad p. konsulas čia rašo tikrą tiesą. Bet už tai, kad Lietuvos pinigų pagrobė, pirmieji Lietuvos okupantai, mano manymu, reikia kaltinti ne tik patį pačius okupantus, o taip pat ir buvusią Smetonos valdžią. Juk daug didesnės ir pajėgesnės valstybės, negu Lietuva, gaben savo aukso atsargas į Jungtines Valstijas. O Smetonos valdžia darė kaip tik priešingai: savo šalies žmonių sunkiai sutaupintus pinigų paliko Stalino valdžiai, kuri dabar per savo agentus demoralizuoja lietuvius.

Kada Stalinas 1939 m. rudenį atsiuntė savo garnizonus į Lietuvą, lietuviai socialistai Amerikoje aiškiai numatė kas atsitiks su Lietuvos nepriklausomybe. Bet ka tuomet kalbėjo Lietuvos užsienio ministeris Urbšis? Ogi visą laiką pasakojo, kad Raudonosios armijos įgelos Lietuvioje elgiasi labai korektiškai. Bet gi ne nuo tų raudonarmiečių priklausė politikos vairo nuostatomas. Tada priklausė nuo Kremliuje sėdinčių tautų. Stalino klika sugalvojo visą Lietuvą okupuoti ir patį Urbšį "korektiškai" paėmė už sprando...

Mūsų lietuviški komunistai iš "Laisvės" pastogės neretai pagiria republikoną Wendell L. Willkie kaip "labai pažangų žmogų", nes jis atsiliepė labai gražiai apie Sovietų Sąjungos tvarką. Vienoje vietoje Wendell L. Willkie sekamai rašo: "Mes išvažiavom Jakiutskan didelį judu sovietų automobiliumi. Tarp čiorodomu ir miestų mes įėjėjom tikro koncentracijos logerio, panašaus tiems,

kuriuos mes matėm kai kuriuose kituose miestuose: gerai aptvertą spigiotomis vielomis, pastatytą sargai kampuose. Bet logerio nebuvo, mes nepravažiavome arti jo." (Žiūrėk: "Readers Digest," March 1943.) Willkie atvirai nenori kalbėti apie Sovietų Sąjungos politinę santvarką, nes buvo šiltai priimtas Kremluje pas patį Staliną: operas lankė, šampaną gėrė ir ikras valgė. Bet kituose miestuose šio to nemalonius matė. Kaip ten nebuvo: O visgi žemė sukasi...

Walter Duranty ilgą laiką buvo New York "Times" korespondentas Sovietų Sąjungoje. Jo prielankiu atsinešimu link Rusijos santvarkos ne sykį ir musų komunistai džiaugėsi. Dabar jisai

parašė knygą: "The Story of Soviet Russia." Vienoje jos vietose Duranty kalba, kad uolūs tėmytojai drąsiai gali tvirtinti apie Komunistų partiją kaip kunigų organizaciją, kurios valdovas yra Stalinas. Apie komunistus jis kalba kaip apie Mahometo Mekką (puslapis 167). Bolševizmas, rašo Duranty, turi daug panašumo į naują fanatikų organizaciją, kuri išsigimė iš senųjų religijų.

Kalbėdamas apie "pagarsėjusias" Maskvos bylas, Duranty sako, kad jos labai primena inkvizicijos teismus šešioliktojo šimtmečio Anglijoje, kur kaltinamieji buvo priverčiami prisipažinti, kad jie ištikrųjų yra nusi-dėję ir papildę "grieką."

Taigi tas Duranty, kurį komunistai taip gyrė, Stalino vienos kunigų pusėtinai pašiepia.

P. Kručas.

Anglai Stebisi

Kareiviams draudžia skaityti anglų laikraščius ir nerodo tam tikrų filmų.

Anglijos žmonės labai nu-stebė vienu Amerikos karo vadovybės patvarkymu. Tas patvarkymas draudžia prie Amerikos barakų Anglijoje parduoti laikraščius ir žurnalus. Be to, tuose barakuose uždrausta rodyti naujoji Amerikos filmą "Wilson."

Karo vadovybė čia pildė vieną įstatymą, kurį pravedė Michigano valstijos senatorius, republikonas Robert Taft. Tas įstatymas draudžia musų kareiviams skaityti "politinio turinio raštus." Jie gali skaityti tik "nepolitinius" ir "nepartinus" raštus. Taip pat ir filmos turi būti "nepolitinės" ir "nepartinės."

Anglai stebisi: jie stato klausimą: ką reikia skaityti nepartinu ir nepolitiniu— "džiokus" ar pasakaites apie viršžmogius?

Amerikos liberalai kelia protestus. Jie sako, kad šis Tafto sugalvotas įstatymas yra asiliškas, daro gedą A-

merikai. Todėl ji reikia tuoj atšaukti. Jei nenorima, kad musų sąjungininkai Ameriką vadintų politinių idijotų šalimi. New Yorko dienraštis "PM" da pastebi: "Jei skaityti politika ir partvyškimu viską, kas žmogaus protą aštrina, tai geriau patrupinkime tuos, kad musų kareiviai būtų suvynioti į vatą ir vilną ir nepajaustu gyvenimo tikrovės, išskiriant prieš durtuvus ir kulikas, kurių jie laukia... Jei žodžius 'nepartinis' ir 'nepolitinis' reikia suprasti tikrai jų sąvoka, tuomet musų kietakakčiai gerai padarys uždrausdami skaityti ne tik Fibber McGee ir Molly "Dangiškas Dienas," bet ir visokių skaitymą, kartu ir bibliją. Ir tas šventraštis yra pajotžargiškas, nes jame eina kalba apie kuprunagarį ir adatos skylutę. O tai gyvenimo posonių politika, ji gali paskleisti Naujosios dalybos bacilų..."

Pasakyta teisybė. Musų įstatymų leidėjai ir jų aiškintojai bei saugotojai, norėdami pasirodyti savo "išmintimi," dažnai sumuša visokios kvailybės rekordą.

STEBĖTINAS VAISTAS LYTIES LIGAI.

United States Public Health Service skelbia, kad naujas pencilino vaistas išgydo gonorėjos ligą į vieną dieną. Vienam gydymo būdui užtenka tik 7½ valandų. Kitam būdui reikia ištisos paros. Seniau reikėdavo kelių mėnesių.

Kas Mums Rašoma

Kritikuoją Wellsą, aiškini biblijos metus.

"Keleivis" num. 30 radau rašinėlį po bendra antrašte "Dėkui, kuriuos Verta Ziūnoti." Jame eina kalba apie anglų rašytojo Wells aiškinimą biblijos metų. Sako, kad biblijos metai buvo mėnesiai, skaitant nuo jauno iki delčiaus. Bet nuo jauno iki delčiaus išėis tryliką mėnesių per metus!

Wellsso pažiūra yra tokia: jei biblijoje sakoma, kad žmogus sulaukė 940 metų amžiaus, tai bus tiek mėnesių, o ne metų. Skaitant mūsų laikų, bus tik 80 metų. Bet čia atseiranda klutis. Skaitant Možės pirmosios knygos penktą skyrį ir trečią eilutę randi štai ką. Adomas budamas 130 metų amžiaus susilaukė sunaus Seto. Laikantis Wellsso teorijos išeitu, kad Adomas buvo tik 10 metų amžiaus. Da blogiau, kuomet skaitai Mažiaus pasakojimą apie Maialelosą (Genesis 5:15). Jis buvo 65 metų amžiaus ir pagimdė sunų Jaredasą. Išėitu, kad jis buvo tik 5 metų amžiaus!

Tur but Mr. Wells šitą "mažmožį" nepastebėjo!

Butį neprošai, kad ir pati Redakcija geriau susipažintų su biblija (O kam būtų reikalingi biblijos "aiškiniojai"?—Red.). Tuomet mažiau pasitaikytų tokiu nesamonių (?) parašyti ir klaidinti publika. Galima sutikti ar nesutikti su biblija, bet rašėjai neįvaldo išraišnyti tiesos. (Iš kur F. Z. žino, kad biblija yra visokios tiesos šaltinis?—Red.). Biblijos metai yra lygus musų metams.

F. Zavist.

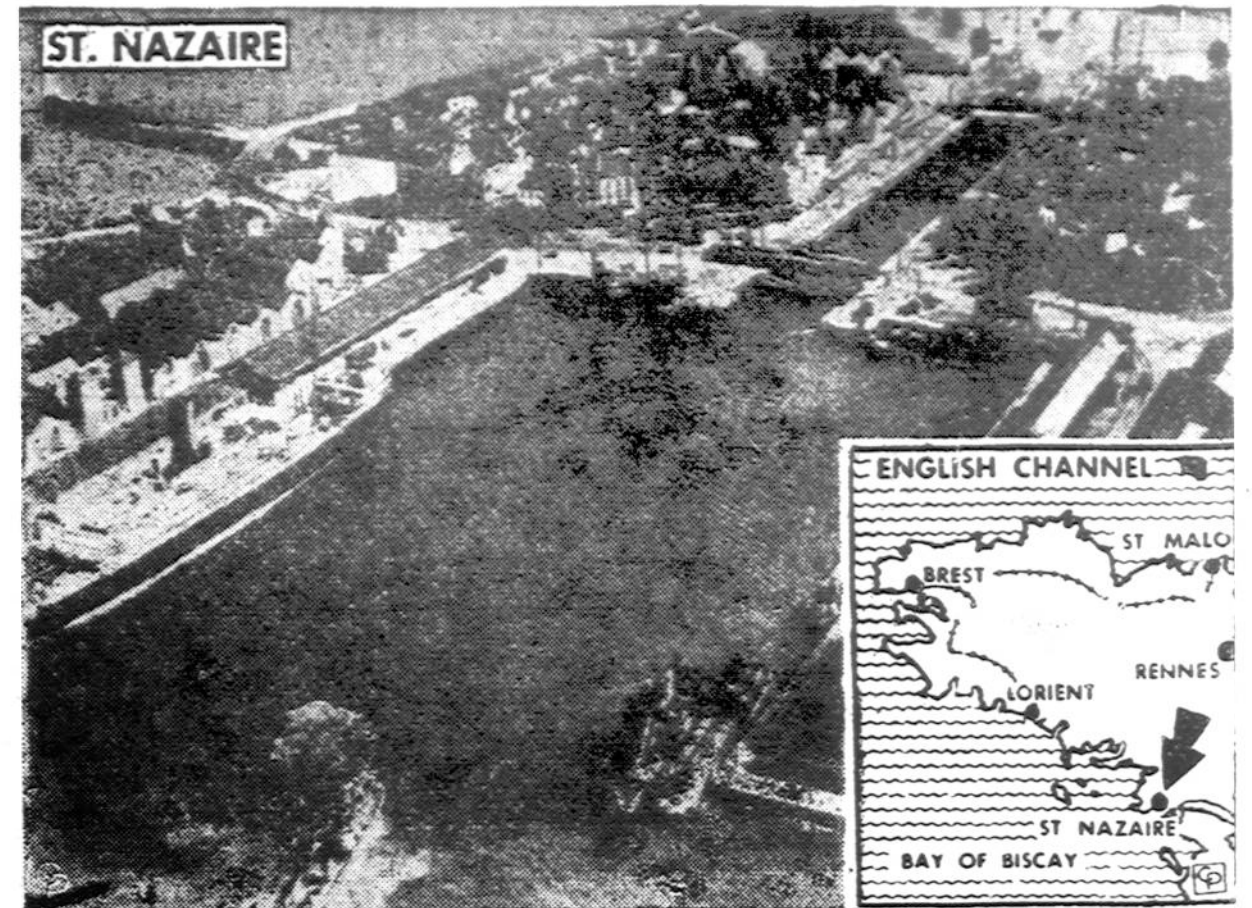
AMERIKA TURI "NAUJA GINKLĄ" KERAMIKOS MINAS.

Nacių sapiorai nesuranda priemonės nuo jų gintis.

Amerika turi da vieną "naują ginklą," žemės miną. Jos negali susekti jokie nacių detektoriai, jokie elektriniai aparatai užkastoms minoms jiekoti, nes šitos daromos iš akmens skaldinio. Ji neturi nei trupučio metalo, kuris darytų reakciją i derektorij. Iš keramikos padarytas minos lukštas yra taip stiprus, kaip iš geležies. Žemės minos yra daromos prieš mechanizuotų dalinių—tankų, trokų ir kitko naikinimui. Mažesnio kalibro minos yra dedamos ir kareivių naikinimui.

Naujosios rūšies mina padaryta iš keramikos, kuri yra labai stipri. Ji neturi nei trupučio metalo, kuris darytų reakciją i derektorij. Iš keramikos padarytas minos lukštas yra taip stiprus, kaip iš geležies. Žemės minos yra daromos prieš mechanizuotų dalinių—tankų, trokų ir kitko naikinimui. Mažesnio kalibro minos yra dedamos ir kareivių naikinimui.

AMERIKONAI IMA ST. NAZAIRE UOSTĄ

Cia matosi St. Nazaire uostas Francuzijoje. Dabar jį turi apsupę amerikoniai.

PAT šią savaitę praneša, žmonių. Suimtieji esą išva-maisto. Tuo budu vokiečiai kad slopindami Varšuvos rytį užmiestini ir uždaryti nori priversti sukilėlius pasigvyventojų sukilimą, vokiečių koncentracijos stovyklą, duoti, kurie turi daug giminių suėmė tenai 70,000 kur jiems neduoda jokio nių tarp suimtųjų.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Stai kelias tas klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ką reikia meli ir iš kur ji pa-reina?

Kaip atsirado ir ką reikia bukie?

Ką reikia "pirmosios nakties tei-sės," kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?

Ką reikia šlubinis žiedas? Baita jaunuosius šlėb? Jaunosios šydros? Ryzio barstymas jaunims ant gal-vų? "Medaus Mėnuo?"

Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš ištėjimą kad nepadaryti klai-dos?

Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?

Kas reikia žinoti pirmą naktį? Si-to nepasako jaunims nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tą atvirai pasako "Teis-ingas Patarėjas."

Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patiekia įdomių informacijų.

Kas reikia žinoti, kad vaikai būtų sveiki ir gražūs? Kaip turi užsilaikyti nesėdintis moteris? Kaip reikia auginti kūdikį?

Moteries anatomija ir fiziologija. Kodėl kunigams turėtų būti uždrausta kalbėti apie seimyniškus reikalus?

I visus šiuos klausimus "Teisingas Patarėjas" atsako aiškiai ir nieko neslepdamas.

Knyga graži, su paveikslais, 223 puslapiai, stipriais audimo apdarais.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" parašymai buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Wellsso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evoliucijos Pagrin-dai," McCabe'o "Civilizacijos Evoluacija," Boelsche's "Žmogaus Evo-lucija," D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsakykite "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

636 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minims.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažonojo Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jėzus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Budys, Kauno Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškina kokiu esama valstybėje administracijos fornu. Aiškina tas for-mas, jis pridėję didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francuzijai 1896 m. Pilpinų revoliucija ir prieštastys, kurios tą revoliuciją išaukė Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasiūlyimai ir pa-reikimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X parduvinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tam-sinimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršelais, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtas popierus viršelais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekantiu adresu:

REV. M. VALADKA, E. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuordyta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

CANS? YES! But not yet for Civilians...

Tiesa, kad Narragansett dabar yra pilstomas į kenus, bet VIEN TIK SIŪST PER JURAS GINKLUOTOMS PAJEGOMS

FAMOUS

Narragansett

LAGER BEER &

ALE

NARRAGANSETT BREWING COMPANY - CLANTON - RHODE ISLAND

Vietinės Žinios

KAFO DARBAMS STINGA DARBO RANKŲ

Organizuojamas Bendro Lietuvių Šalpos Fondo skyrius

Tuo tarpu Bostone jieškoma darbininkų važiuoti Alaskon

Bostono fabrikai ir valdžia nusiskundžia, kad butiniams karo darbams stinga darbininkų. Bet štai, tuo pačiu laiku valdžia verbuoja Bostono darbininkus darbam Alaskoje.

Šita faktą patvirtino ir federalinės War Manpower Komisijos pirmininkas G. nes. Jo raštinė čia gavusi įsakymą sumobilizuoti 2.000 mechanikų ir paprastų darbininkų darbam Alaskoje. Jiems siūlomos didesnės algos, negu moka vietos fabrikai. Vietos fabrikantai dėl to pakėlė protestą. G. nes atsakė į tą proteta taip:

"Alaskoje būtina reikėti darbininkų valdžios projektams vykinti. Verbuojami tik tie, kurie nedirba karo pramonėje. Kurie dirba prie būtinų karo darbų, jų valdžia neima."

Bet darbdaviai sako, kad tai padėties nepataiso. Bostone yra nemaža karo dirbtuvių, kurios neturi pakankamai darbininkų, nes Bostone bendrai darbininkų projektams vykinti. Verbuojami tik tie, kurie nedirba karo pramonėje. Kurie dirba prie būtinų karo darbų, jų valdžia neima."

G. nes į tai atsako: "Well, jeigu Bostone nesudarysime 2.000 žmonių kvotos, tuomet gal kreipsimės į New Yorką."

Boyle vėl Massachusetts Darbo Federacijos vadys

Springfieldo buvo Massachusetts Darbo Federacijos metinė konvencija, kuri pasisakė už karo pastangų remimą ir už pokarines reformas.

Darbo Federacijos pirmininku šiai valstijai dar kartą išrinktas bostonietis William Boyle.

South Bostone pradėta organizuoti Bendro Lietuvių Šalpos Komiteto skyrius. 7 d. rugsėjo bus tuo reikalių veikėjų konferencija South Bostono lietuvių salėje, o vėliau bus sušaukta steigiamoji draugijų įgaliotinių konferencija.

Bendras Lietuvių Šalpos Komitetas užėmė labai svarbią poziciją šelpimo dirvoje gauna jau \$135.000.00 iš National War Fund'o Lietuvos žmonių šelpimui. Šita milžiniška suma mums yra skiriama spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiams. Po trijų mėnesių vėl gausim \$135.000.00, jeigu busime gerai susiorganizavę ir galėsime tinkamai tuos pinigus suvartoti. Todėl visose kolonijose lietuviams reikalingi Bendro Lietuvių Šalpos skyriai. Šitas mūsų komitetas dabar veikia išvien su National War Fund'u, kurio pirmininku yra prezidentas Rooseveltas.

Sandėliai užversti žuvim

Bostono šaldytuvuose randasi 16.277.000 svarų žuvies, naujoms atsargoms dėti jau mažai vietos. Ryšium su tuo plačiai kalbama, kad vėl turėsime "žuvies krizę" — nebus kur dėti vėliau pagautos žuvies, gal reikės vertinti ją juron.

Taip buvo ir ši pavasari. Bet žuvis kainą vis augsta, rindos karaliai nenori mažinti kainų — geriau pado ir meta į jūrą!

Žuvo haverhilliečių Gazukevičių sunus Jonas

Seni Haverhill gyventojai Gazukevičiai davė liudną žinią. Karo departamentas praneša, kad liepos 12 d. Italijoje žuvo jų sunus Jonas, 20 metų amžiaus. Žuvo kovose su vokiečiais.

Armijoje Jonas buvo žinomas, kaip John Gaznick. Tarnyboje įstojo 1943 metų

spalio mėnesį ir po trumpo laiko buvo pasiųstas Siaurės Afrikon, o paskui Italijon.

Liudi jaunojo kario tėveliai, netekę sunaus.

Be tėvų velionis dar paliko du brolius ir keturias sesutes — Antaną (gyvena Lynne), Jokubas (armijoje), Marijoną, Aleną, Liucę ir Marję.

Nuogiejai "okupavo" Harwich'į!

Harwich yra pajurio miestas ir netoli jo gera vieta maudytis. Ypač sekmadieniais ten suvažiuoja daug žmonių. Jie maudosi ir vaikšto "bathing suits" apsiręngę. Kai kurie įsidrąsinę pasiekia ir miestelio centrą.

Senų leidžių organizacijos kelia protestus, kad "į garbingą miestelį okupavo nuogiejai". Policija užkupo, ką daryt.

Svečiai iš Brooklyno

Šią sėdą "Keleivio" įstaiga aplankė svečiai iš Brooklyno. Tai buvo dr. Aukštuolis su žmona, kurių svečiavosi pas draugą Januškas.

DOMINIKAS SIMONAVICIUS (SIMON)

A. A.

So. Boston, Mass.

Išsiregę tik kelias dienas nuo širdies smūgio. 9 dieną rugpjūčio mirė Dominikas Simonavičius (Simon), susilaukęs 64 metų amž. 12 d. rugpjūčio tapo palaidotas Mt. Hope kapinyne su garbiomis ceremonijomis.

Mes, pasilikusieji šeimai, norim viešai išreikšti kuoširdingiausią padėką kalbėtojams: Dr. A. Reimeriui, Dr. Pilkaui ir "Keleivio" redaktoriui S. Michelsonui už gražias kalbas ir suteiktą paskutinio pagerbimo mūsų mylimam vyrui ir brangiam tėveliui. Po draug dėkojam visiems, kurie prisidėjo gėles ir užuojautos laiškus, arba išpaus išreikštus suraminimo žodžius. Ačiū ir graboriui J. Casperui už gerą patarnavimą.

Nuliudusi velionio žmona ir vaikai:

Mrs. M. Simon,
Miss E. Simon,
John Simon,
Mr. & Mrs. B. Simon.

Casper's Tel. SOU 4645
Exclusive But Not Expensive

COLD WAVE

- * Firm Long Lasting Curl
- * Soft pliable waves. No stiffness. No brittleness.
- * Creates the Cold Wave if Naturally Curly Hair.
- * While you Relax in Glamorous Surroundings.

CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway, South Boston

Legionierių piknikas per Labor Day

Labor Day dieną, 3 rugsėjo, Amerikos Legijono Stepono Dariaus Postas turės savo metinį pikniką Keistučio parke, Oakland Grove, East Dedham, Mass. Legionieriai tikisi daug svečių ir uoliai ruošiasi gražiai visus priimti. Bus žaidimų, gardžių užkandžių ir groso Wally Janson's orkestra.

J. J. R.

Pereitą savaitę Bostone buvo nepakęčiami karščiai. Daug žmonių apsirgo ir kletas mirė.

25¢ Admission NO MINORS

TONIGHT

POST TIME 7:45 DAILY DOUBLE 7:35

DOG RACING

TAUNTON

JULY 14 - SEPT. 9

TAUNTON, PROVIDENCE

HIGHWAY Route 44

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims Yra

SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

AR JŪS TEBESAT PRILIPE PRIE SENOVĖS MORGICIŲ?

Ar senoviški morgičiai neduoda jums pakilti?

Nėra reikalo mokėti didelius nuosimėjus ir vargti su nepasibaigiančiais morgičiais, kuomet jūs galite sufinansuoti namą pigiai per Mutual Savings Banką.

Atmokėjimai gali būti pritaikyti prieš jus reikalingą, ir jūsų namas gali būti išmokėtas per kelis metus.

Kodėl neužteiti į Mutual Savings Banką ir nepasikalbėti apie tai su banko tastoju?

Morgičiaus pinigai laukia jus.

SEE YOUR

Mutual Savings Bank

Back the Attack — buy more Bonds than before

Lankėsi Anita Adalian

Šiomis dienomis Bostone lankėsi Anita Adalian, draugė Višniauskų dukterė, kuri gyvena Floridoj. Išvykdamas atgal Anita paskambino "Keleivio" redakcijai pasakyti "Hello" ir "Good-by."

Laimingos tau keionės, Anita!

Vieną naktį Bostono gyventojai matė, kaip dangus lijo žvaigždėmis. Tas "žvaigždžių lietus" buna kasmet 12 rugpjūčio naktį.

BOSTON MUTUAL PAKILO '44

Boston Mutual Life Insurance Company apdraudžia per pirmuosius sesis 1944 metų mėnesius pakilo \$5.547.461. Tai yra kone dviejų trečių dalių prieauglis. Tuo remiamasis, prezidentas Jay R. Benton numato rekordinį metą.

Kitas dalykas, kuris rodo progresą yra tas, kad praeito 12.207 poli-cyholderiai, kas iš viso padaro 364.294 su \$125.330.449 veikiančios apdraudos birželio 30 d.

Per šį pusmetį pajamų buvo \$1.043.841 daugiau negu išlaidų. Policyholderiams ir pašalpagaviams per pirmus 6 mėnesius išmokėta \$963.728; iš viso nuo įsikurimo \$39.277.763.

Prezidentas Benton mano, jog poli-cyholderių padidėjimas liudija, kad Naujos Anglijos žmonės pasitiki Boston Mutual Life Insurance Kompanija, nes jie daro tokius insurans investimus kartu pirkdami War Stamps ir Bonds. Apdrauda yra praktiškai apsauga.

IS \$17.199.692 investuotų į šėrus ir bondus, si kompanija turi įdėjusi \$14.949.741 į U. S. Valdžios Bondus.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.

506 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

THIS WEEK GO Greyhound Racing

POST TIME 7:30 DAILY 7:20

Use the EL via Maverick Station

WONDERLAND REVIEW

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakar.

Serodomis:

Nuo 9 ryto iki 12 dienos.

447 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Fafayette 2371
arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INKSTU IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.

Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

Radijo programa.

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinančią nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

- 1) Armonistas Jerry Trantont iš Brighton.
- 2) Dainos.
- 3) Kalbės adv. Laucaites, Susivienijimo Pres.
- 4) Pasaka apie Magdute.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 ORIOLE STREET

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

Tel. 28624

Gyv. \$1133

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12

nuo 2 iki 5

nuo 7 iki 9

Serodm 9 iki 12

ir susitarus.

AKIŲ DAKTARAS

Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina šviesą. Išgaminuoja ir priskiria akinius.

114 Summer Street,

LAWRENCE, MASS.

S. BARASEVIČIUS

IR SUNUS

MOTERIS PAGELBININKĖ

LIETUVIŲ GRABORIUS IR

BALSAMUOTOJAS

Turi Notaro Teises.

254 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 2590

Sunaus gyvenamoji vieta:

538 Dorchester Ave.

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPŠYS)

LIETUVIŠ GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais:

nuo 10 iki 12 ryto.

278 HARVARD STREET

kamp. Inman st. art. Central skv

CAMBRIDGE, MASS.

LITHUANIAN

FURNITURE CO.

APDRAUSTI

PERKRAUS-

TYTOJAL

(Insured

Movers)

Perkraustom

čia pat ir į to-

limas vietas.

Rašyti prieštara, kaina priinama.

\$26 BROADWAY.

SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 4618

METINIS
Amerikos Legijono Stepono Dariaus
Posto

ISVAŽIAVIMAS

IVYKS

OAKLAND GROVE, EAST DEDHAM, MASS.

Sekmadienį, Rugsėjo 3, 1944

Legionieriai nuosirdžiai kviečia visus lietuvis atvažiuoti ir pasisvečiuoti su lietuvių karo veteranais. Bus žaidimų, valgių, gėrimų ir Wally Janson's Orkestra. Visi smagiai ir linksmiai praleisite laiką tyrame ore.